

Selkosanomien lukijakysely 2016

Markku Juusola

27.5.2016

Selkokeskus

Sisällys

1. Kyselyn toteutus	3
2. Vastaajien taustamuuttujia	4
2.1. Vastaajien ikä	4
2.2. Vastaajien sukupuoli	5
2.3. Vastaajien äidinkieli	6
3. Kyselyn tulokset	
3.1. Yleiskäsitys Selkosanomista	7
3.2. Lukijaryhmät	10
3.3. Lehteen tutustumisen laajuus ja tarkkuus	12
3.4. Lukemiseen käytetty aika	15
3.5. Lukemistilanne	17
3.6. Yhden numeron lukijoiden määrä	19
3.7. Toiveita aiheista, joiden käsittelyä tulisi lisätä	20
3.8. Toistuvien palstojen lukeminen	26
3.9. Selkosanomien herättämiä mielikuvia	39
3.10. Kielen vaikeus ja helppous	46
3.11. Juttujen pituuden arviointi	47
3.12. Arviot ulkoasusta	48
3.13. Toiveita sisällön kehittämiseksi	54
3.14. Toiveita ilmestymistiheydestä	56
3.15. Pääsy internetiin	59
3.16. Verkkolehti vai paperilehti?	60
3.17. Verkkolehden lukulaite	62
3.18. Maksullisten verkkolehtien lukeminen	65
3.19. Sosiaalisen median käyttö	65
3.20. Millaisilla sanoilla kuvailisit Selkosanomia?	67
3.21. Terveisiä toimitukselle	70
4. Teemahaastattelujen tuloksia	74
4.1. Koskelan palvelukeskuksen vanhuksia	74
4.2. Suomea opiskelevia maahanmuuttajia	76
5. Tiivistelmä	89

1. Kyselyn toteutus

Kysely toteutettiin kahdessa osassa: lomakekyselynä postitse ja verkkokyselynä Webpropol-ohjelmalla.

Lomakekysely lähti postitse 197:ään osoitteeseen. Osoitteet valittiin satunnaisotannalla Selkosanomien tilaajarekisteristä, jossa on 1387 osoitetta. Rekisteristä karsittiin ensin pois ne, jota ovat ilmoittaneet sähköpostiosoitteen sekä kirjastot, järjestöt, virastot ym. laitokset ym. ns. sidosryhmät. Kouluja, asuntoloita ja toimintakeskuksia ei karsittu. Karsinnan jälkeen joka kuudes tilaaja – eli 197 tilaajaa – sai kyselylomakkeen postiinsa.

Lomakekysely lähetettiin 11. tammikuuta. Verkkokysely avattiin 13. tammikuuta. 97 henkilön sähköpostiin lähetettiin pyyntö osallistua verkkokyselyyn. Sähköpostiosoitteet poimittiin Selkosanomien tilaajarekisteristä. 26. tammikuuta lähti muistutusviesti niille, jotka eivät olleet vielä vastanneet. Verkkokyselyyn pääsi vastaamaan julkisen linkin kautta. Kyselystä kerrottiin Selkosanomissa, Selkokeskuksen Facebook-sivulla, Selkokeskuksen verkkosivulla sekä maahanmuuttaja- ja erityisopettajien sähköpostilistoilla. Kysely avattiin 219 kertaa lähettämättä vastausta.

Verkkokyselyyn tuli 19 vastausta. Lomakekyselyyn tuli 89 vastausta. Lomakekyselyn vastausprosentti oli huomattavasti korkeampi kuin sähköpostikyselyn. Kaikkiaan kysely lähetettiin 294 Selkosanomien tilaajalle. Lukijakyselyyn tuli kaikkiaan 108 vastausta. Vastausprosentti oli 37.

Kaikki vastaukset siirrettiin Webpropol-ohjelmaan ja käsiteltiin siellä. Raportin kaaviot on tehty Webpropolin raportointityökalulla.

Lisäksi tehtiin viisi teemahaastattelua. Haastatteluissa käytettiin kuuden kysymyksen runkoa, ja kysymykset koskivat pääasiassa Selkosanomien numeroa 1/2016.

Haastattelija kävi kolmessa oppilaitoksessa, jossa maahanmuuttajat opiskelevat suomea ja joissa opettajat käyttävät Selkosanomia opetuksen tukena. Oppilaitokset olivat Stadin Aikuisopisto Helsingissä, Axxell Vantaalla ja Spring House Oy:n koulutus Keravalla. Ryhmäkeskusteluihin osallistui kolme opettajaa ja noin 20 opiskelijaa.

Lisäksi haastateltiin muistisairaiden ryhmää Koskelan monipuolisessa palvelukeskuksessa. Ryhmäkeskusteluun osallistui vanhusten ohjaaja ja viisi vanhusta.

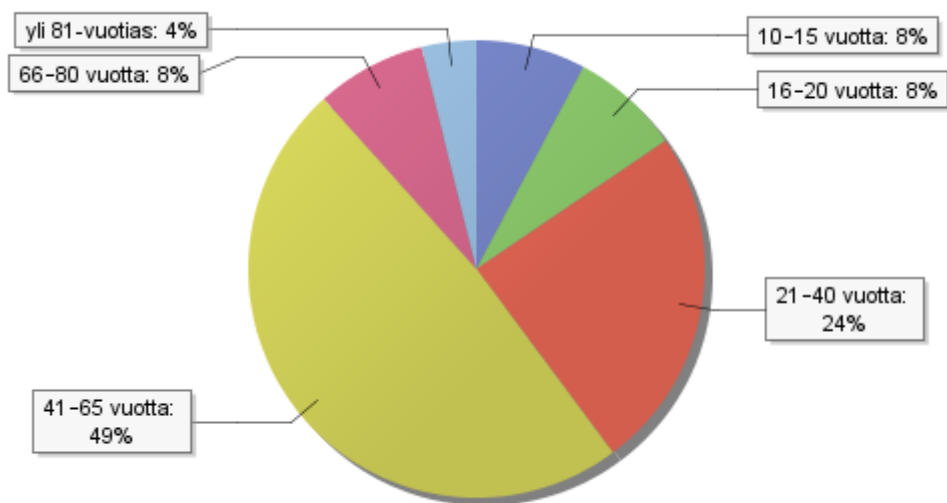
Edellinen yhtä laaja lukijakysely tehtiin vuonna 2002. Silloin lähetettiin 251 kyselylomaketta ja vastausprosentti oli 40. Vuoden 2016 kyselyssä on hieman enemmän kysymyksiä – 25 - kuin vuoden 2012 – 19 - kyselyssä. Kysymyksiä on myös muotoiltu hieman eri tavoilla, joten kaikki eivät ole vertailukelpoisia.

2. Vastaajien taustamuuttujia

2.1. Vastaajien ikä

Kysymys nro 22: Pyydämme vielä, että vastaat muutamiin taustakysymyksiin. Minkä ikäinen olet?

Vastaajien määrä: 103

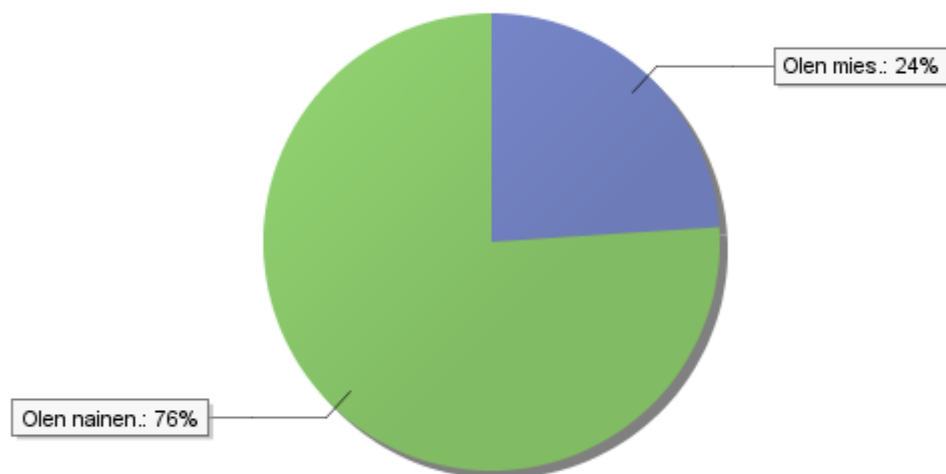

Lukijoiden ikäjakauma on hiljalleen vanhentunut 1990-luvun loppuun verrattuna. Ehkä selitys on suomalaisten ikärakenteen vanhenemisessa. Vuonna 1998 alle 40-vuotiaita oli 50 % vastaajista, vuonna 2002 43 % vastaajista ja nyt 40 % vastaajista.

2.2. Vastaajien sukupuoli

Kysymys nro 23: Mikä on sukupuolesi?

Vastaajien määrä: 96

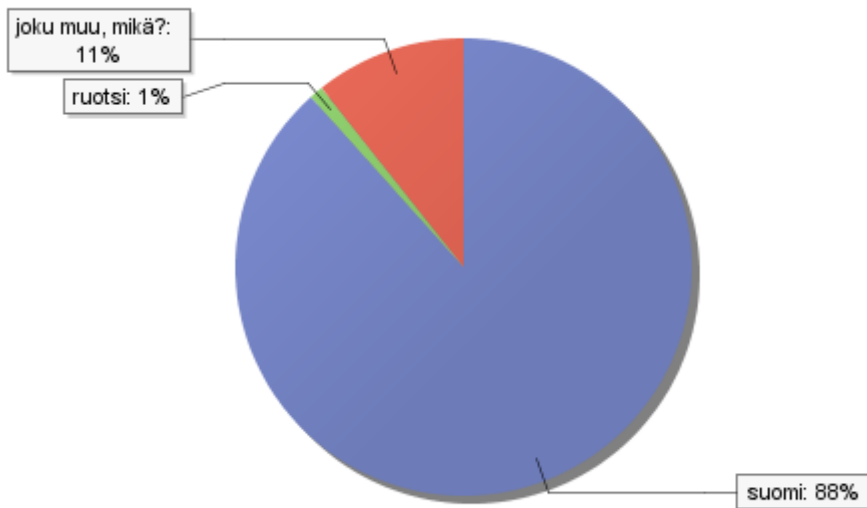

Naisten osuus vastaajissa on noussut selvästi edelliseen kyselyyn verrattuna. Vuonna 2002 kyselyyn vastanneista naisia oli 65 % ja miehiä 35 %.

2.3. Vastaajien äidinkieli

Kysymys nro 25: Mikä on äidinkielesi?

Vastaajien määrä: 103

Muiden kuin Suomen virallisten kielten osuus vastaajissa on noussut vain hieman. Vuonna 2002 lukijakyselyssä muun kuin suomen kielen ilmoitti äidinkielekseen 7 % vastaajista, nyt 11 %. Otos on niin pieni, että siitä ei voi päätellä muuta kuin, että vieraskielisten osuus ei ole juuri muuttunut.

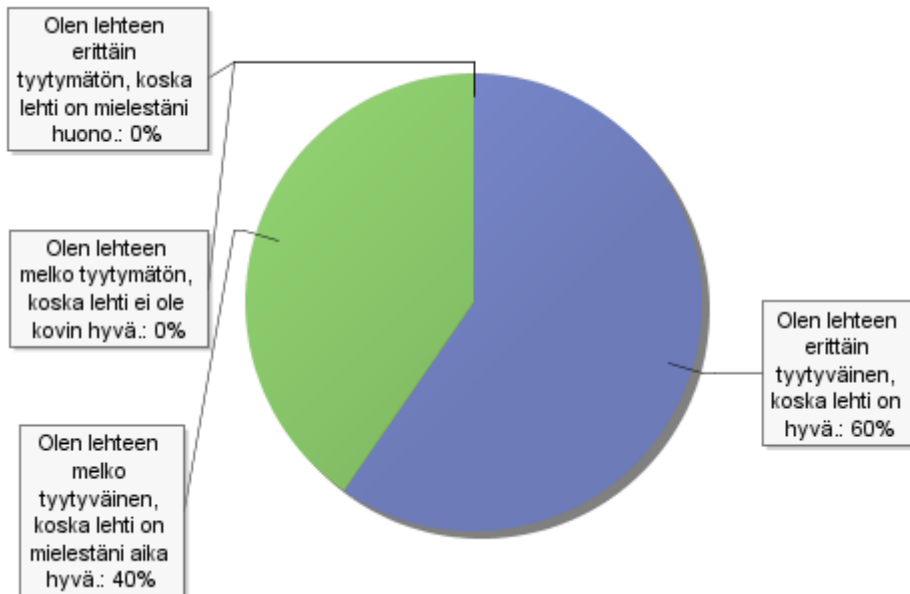
Avoimissa vastauksissa vieraskieliset vastaajat mainitsivat äidinkielekseen nämä kielet: farsi ja dari, kurdi, serbia, englanti (2), venäjä (4), japani, tshekki.

3. Kyselyn tulokset

3.1. Yleiskäsitys Selkosanomista

Kysymys nro 1: Millainen on yleiskäsityksesi Selkosanomista? Valitse yksi vaihtoehto.

Vastaajien määrä: 104

Enemmistö kyselyn vastaajista on lehteen erittäin tyytyväisiä. Yksikään vastaaja ei ilmaissut tyytymättömyyttä. Tyytyväisyys Selkosanomiin on kasvanut selvästi vuoteen 2002 verrattuna. Erittäin tyytyväisten osuus oli vuonna 2002 31 % ja nyt 60 %. Melko tyytyväisten osuus oli vuonna 2002 67 %, nyt 40 %.

	Miksi luet Selkosanomia? Voit valita usean vaihtoehdon.				
	Tavallisten uutislehtien kieli on minulle usein liian vaikeaa. (N=41)	Minulla on oppilaita tai asiakkaita, jotka tarvitsevat selkokieliä uutisia. (N=49)	Kehitän työkseni selkokieltä ja olen siksi kiinnostunut Selkosanomista. (N=7)	Haluan oppia suomen kieltä. (N=12)	Muu syy, mikä? (N=29)
Olen lehteen erittäin tyytyväinen, koska lehti on hyvä.	73,17%	51,02%	71,43%	66,67%	75,86%
Olen lehteen melko tyytyväinen, koska lehti on mielestäni aika hyvä.	26,83%	48,98%	28,57%	33,33%	24,14%
Olen lehteen melko tyytymätön, koska lehti ei ole kovin hyvä.	0%	0%	0%	0%	0%
Olen lehteen erittäin tyytymätön, koska lehti on mielestäni huono.	0%	0%	0%	0%	0%

Tyytyväisimpiä ovat ne, joille tavallisten uutislehtien kieli on vaikeaa: 73 % erittäin tyytyväisiä. Ne, joilla on oppilaita tai asiakkaita, sekä suomen kielen opiskelijat ovat selvästi kriittisempiä. Heistä ”vain” puolet on erittäin tyytyväisiä ja toinen puoli melko tyytyväisiä. Ryhmässä muu syy on paljon vastaajia, jotka kuuluvat oikeastaan ryhmään, joille uutislehtien kieli on vaikeaa.

	Minkä ikäinen olet?					
	10–15 vuotta (N=8)	16–20 vuotta (N=8)	21–40 vuotta (N=26)	41–65 vuotta (N=50)	66–80 vuotta (N=8)	yli 81-vuotias (N=5)
Olen lehteen erittäin tyytyväinen, koska lehti on hyvä.	62,5%	50%	73,08%	56%	37,5%	60%
Olen lehteen melko tyytyväinen, koska lehti on mielestäni aika hyvä.	37,5%	50%	26,92%	44%	62,5%	40%
Olen lehteen melko tyytymätön, koska lehti ei ole kovin hyvä.	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Olen lehteen erittäin tyytymätön, koska lehti on mielestäni huono.	0%	0%	0%	0%	0%	0%

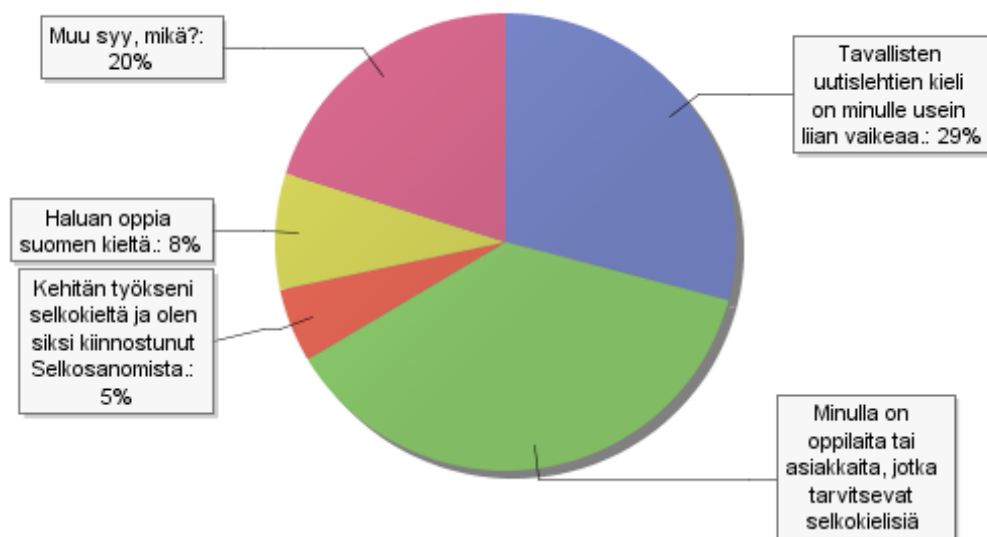
Tyytyväisyys on kasvanut kaikissa ikäryhmissä vuoteen 2002 verrattuna. Melko ja erittäin tyytyväisten välillä on kuitenkin suuria eroja. Kaikkein tyytyväisimpiä ovat 21-40-vuotiaat ja alle 15-vuotiaat. Eläkeikäisistä erittäin tyytyväisten osuus on selvästi pienin. Tämän perusteella Selkosanomien miellyttää eniten nuoria ja toisaalta varhaisessa keski-ikässä olevia.

Vuoden 2002 Selkouutiset oli selvemmin nuorten alle 30-vuotiaiden suosiossa (43-44 % erittäin tyytyväisiä). Vuoden 2002 kyselyssä ikäkysymysten vaihteluvälit olivat erilaisia, joten tarkkaa vertailua ei voi tehdä.

3.2. Lukijaryhmät

Kysymys 2: Miksi luet Selkosanomia? Voit valita usean vaihtoehdon.

Vastaajien määrä: 105

Tähän jakaumaan pitää suhtautua varauksella, mutta tulos antaa suuntaa. Kysymykseen sai valita usean vaihtoehdon. 43 % vastaajista on opettajia, ohjaajia ja muita ammattilaisia, jotka käyttävät Selkosanomia työssään. Tässä joukossa on useita vastauksia, jotka ohjaaja ja hänen ryhmänsä ovat koonneet yhdessä. Opettaja ja opiskelijat tai asiakkaat ovat miettineet vastaukset yhdessä.

Myös muun syyn ilmoittavissa avoimissa vastauksissa on monenlaisia vastaajia (29 kpl). Avoimien vastausten sisällöstä voi päätellä, että ainakin puoli tusinaa heistä on opettajia tai ohjaajia, jotka kuuluisivat vastaajaryhmään "minulla on oppilaita ja asiakkaita".

Avoimet vastauksien perusteella Selkosanomien tehtävä tai missio on myös lukijoiden tiedossa: selkeä tiedonvälitys niille, jotka sitä tarvitsevat.

Miksi luet Selkosanomia?

Poimintoja avoimista vastauksista:

"Lehdessä selitetään asioiden taustat, mikä auttaa pysymään mukana uutisissa, jotka muuten jäisivät epäselviksi."

"Tavallisissa lehdissä on liian pitkästi samaa asiaa."

"Nopeasti tietoa lyhyellä napakalla tekstillä."

"On kiva lukea hiukan selvempää suomea välillä."

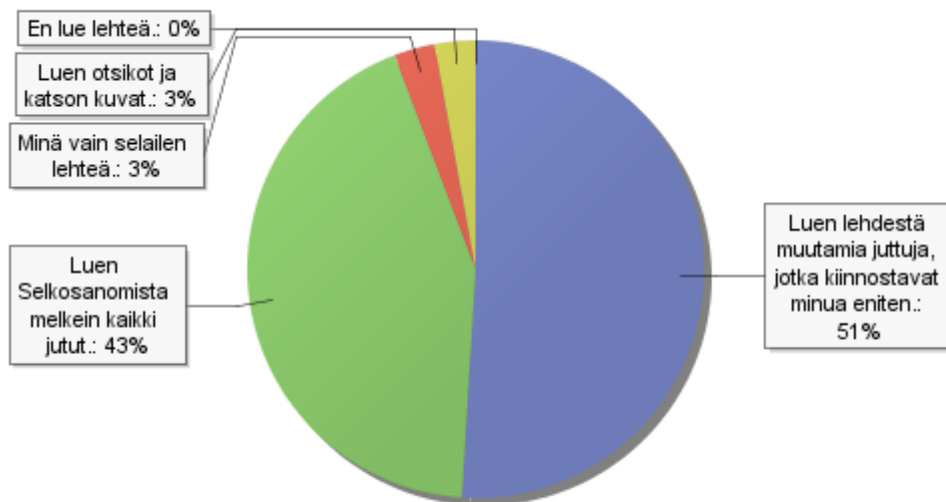
Kaikki avoimet vastaukset: Muu syy, mikä?

1. Olen tietokirjailija ja opettajankouluttaja ja siksi kiinnostunut selkokielestä.
2. Ajankohtaiset asiat
3. Ulkosuomalaisena haluan ylläpitää kieltä. Lehdessä selitetään asioiden taustat, mikä auttaa pysymään mukana uutisissa, jotka muuten jäisivät epäselviksi.
4. haluan tiedä enemmän suomen kulttuurista.
5. Mielenkiinnosta selkokieltä kohtaan. Olen ikääntyvä henkilö ja luulen tästä olevan itselleni apua myöhemmin.
6. Työskentelen opetusalaalla ja lehti antaa vinkkejä asioiden esittämiseen selkeämmin
7. SIINÄ ON SELKEÄSTI ASIAT JA EI LIIAN PALJON ASIAA
8. Lisäksi olen 74 v. selkäydinvammainen. Sen jälkeen kun aivoverenkiertohäiriö, uutisten ymmärtäminen on ollut vaikeaa.
9. Keskustelun aiheita ryhmään.
10. Kiva ja ajankohtainen lehti.
11. Sanomalehtien luku vähäistä. Uutiset/jutut hyvä osata lukea/etsiä konkreettisesta lehdestä. Missä on pääuutinen, pääkirjoitus, mielipidepalsta jne. Selkolehti on apu monenlaiselle lukijalle.
12. Tavallisissa lehdissä on liian pitkästi samaa asiaa.
13. Selkeä ilmaisu kiinnostaa minua.
14. sairauden vuoksi
15. asiakkaani lukevat Selkosanomia
16. Hyvä materiaali A1-tunneille.
17. Jutut riittävän selkeitä.
18. selkeää lukea
19. Nähdä kuinka suomea kirjoitetaan selkeästi
20. Nopeasti tietoa lyhyellä napakalla tekstillä.
21. kinnostus
22. Pieni. Ei häiritse vieruskaveria, päiväsalissa.
23. Mukava lehti perheen nuorille ja itsellekin. On kiva lukea hiukan "selvempää" suomea välillä.

3.3. Lehteen tutustumisen laajuus ja tarkkuus

Kysymys nro 3: Kuinka tarkasti luet Selkosanomia? Valitse yksi vaihtoehto.

Vastaajien määrä: 104

Selkosanomien lukijat lukevat lehteään tarkasti. Vuoteen 2002 verrattuna Selkosanomia luetaan nyt valikoivammin, mutta tarkemmin. Niiden osuus, jotka lukevat kannesta kanteen (47 %), on hieman pudonnut, 43 %:iin.

Sen sijaan niiden osuus, jotka lukevat kiinnostavimmat jutut, on noussut 36:sta 51 prosenttiin. Selailijoiden ja niiden, jotka katsovat vain kuvia, osuus on pudonnut 14:sta 6:een prosenttiin.

	Miksi luet Selkosanomiam? Voit valita usean vaihtoehdon.				
	Tavallisten uutislehtien kieli on minulle usein liian vaikeaa. (N=41)	Minulla on oppilaita tai asiakkaita, jotka tarvitsevat selkokieliä uutisia. (N=49)	Kehitän työkseni selkokieltä ja olen siksi kiinnostunut Selkosanomista. (N=7)	Haluan oppia suomen kieltä. (N=12)	Muu syy, mikä? (N=29)
Luen Selkosanomista melkein kaikki jutut.	43,9%	32,65%	85,71%	50%	51,72%
Luen lehdestä muutamia juttuja, jotka kiinnostavat minua eniten.	48,78%	61,22%	14,29%	41,67%	41,38%
Luen otsikot ja katson kuvat.	4,88%	4,08%	0%	8,33%	3,45%
Minä vain selailen lehteä.	2,44%	2,04%	0%	0%	3,45%
En lue lehteä.	0%	0%	0%	0%	0%

Selkokielen kehittäjät lukevat lehteä laajimmin – 85 % lukee melkein kaikki jutut. Opettajat ja ohjaajat valikoivat tarkemmin kuin muut, mitä he ottavat luettavakseen tai opetuskäyttöön. Muissa lukijaryhmissä lukemisen tarkkuus on kutakuinkin samalla tasolla.

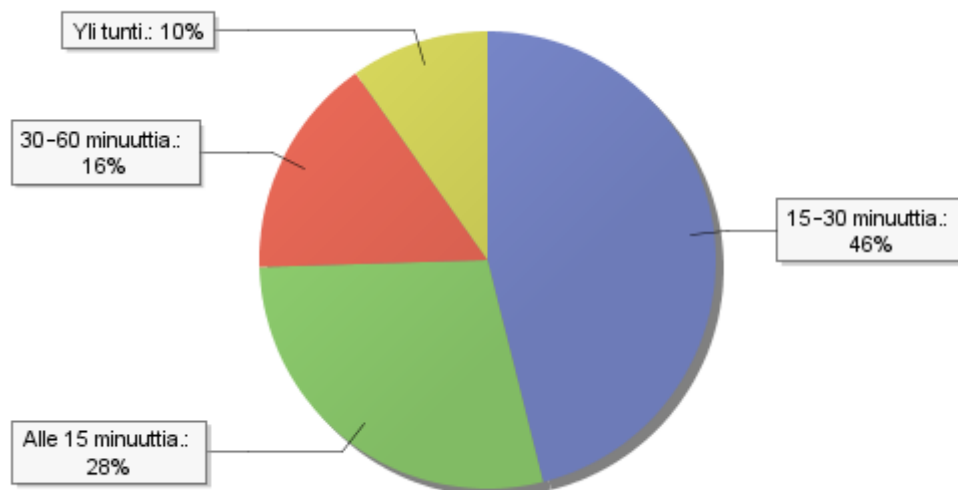
	Luetko Selkosanomias tavallisesti yksin vai ryhmässä? Valitse yksi vaihtoehto.			
	Luen Selkosanomias tavallisesti yksin. (N=44)	Luen Selkosanomias tavallisesti jonkun muun seurassa (esimerkiksi opetusryhmässä, lukuryhmässä tai kerhossa). (N=30)	Minulle luetaan Selkosanomias ääneen. (N=9)	Käytän Selkosanomias työssäni. Mikä työsi on? (N=23)
Luen Selkosanomias melkein kaikki jutut.	52,27%	40%	22,22%	34,78%
Luen lehdestä muutamias juttuja, jotka kiinnostavat minua eniten.	40,91%	60%	55,56%	60,87%
Luen otsikot ja katson kuvat.	4,55%	0%	11,11%	0%
Minä vain selailen lehteä.	2,27%	0%	11,11%	4,35%
En lue lehteä.	0%	0%	0%	0%

Taulukko yllä kertoo lukutavan (yksin, yhdessä, ääneen) ja lukemisen laajuuden suhteesta. Selvästi laajimmin lukevat ne, jotka lukevat yksin. Ryhmissä lehteä ei lueta aivan yhtä laajasti.

3.4. Lukemiseen käytetty aika

Kysymys nro 4: Kuinka paljon käytät aikaa yhden Selkosanomien numeron lukemiseen?

Vastaajien määrä: 102

Yllä näkyy kaikkien vastaajien lukemiseen käytetyn ajan jakauma.

	Miksi luet Selkosanomia?				
	Tavallisten uutislehtien kieli on minulle usein liian vaikeaa. (N=41)	Minulla on oppilaita tai asiakkaita, jotka tarvitsevat selkokieliä uutisia. (N=47)	Kehitän työkseni selkokieltä ja olen siksi kiinnostunut Selkosanomista. (N=7)	Haluan oppia suomen kieltä. (N=12)	Muu syy, mikä? (N=29)
Alle 15 minuuttia.	24,39%	38,3%	28,57%	0%	24,14%
15-30 minuuttia.	41,46%	44,68%	57,14%	16,67%	48,28%
30-60 minuuttia.	19,51%	12,77%	0%	41,67%	6,9%
Yli tunti.	14,63%	4,26%	14,29%	41,67%	20,69%

Vastaajista Suomen kielen opiskelijat käyttävät selvästi eniten aikaa Selkosanomien numeron lukemiseen. Heistä 80 % lukee yli puoli tuntia. Suurin osa heistä lukee yhtä numeroa yli puoli tuntia. Opettajat, ohjaajat ja selkokielen kehittäjät käyttävät vähiten aikaa – useimmat alle puoli tuntia. Myös niistä, joille uutiskieli on vaikeaa, suurin osa lukee Selkosanomia alle puoli tuntia.

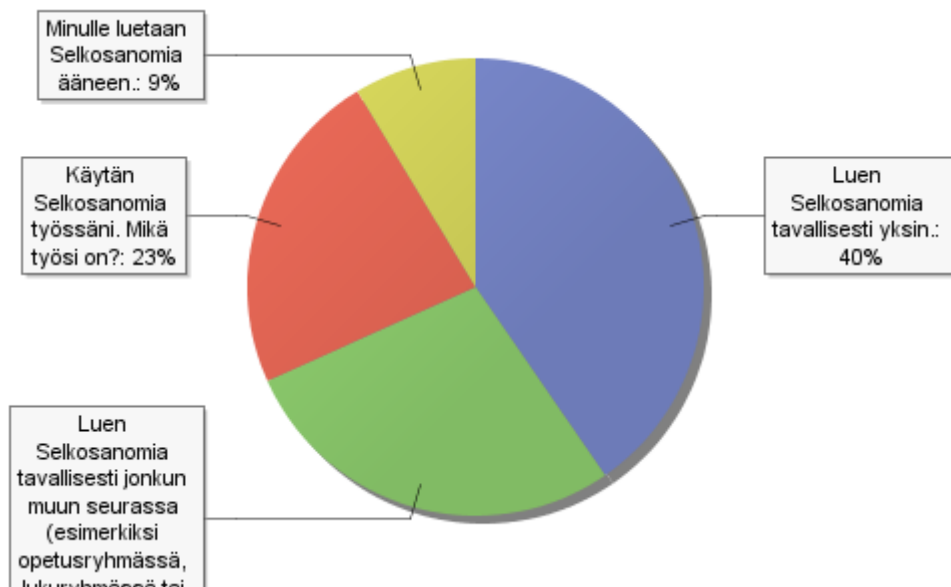
	Luetko Selkosanomia tavallisesti yksin vai ryhmässä?			
	Luen Selkosanomia tavallisesti yksin. (N=44)	Luen Selkosanomia tavallisesti jonkun muun seurassa (esimerkiksi opetusryhmässä, lukuryhmässä tai kerhossa). (N=28)	Minulle luetaan Selkosanomia ääneen. (N=9)	Käytän Selkosanomia työssäni. Mikä työsi on? (N=23)
Alle 15 minuuttia.	25%	28,57%	11,11%	43,48%
15–30 minuuttia.	38,64%	46,43%	66,67%	47,83%
30–60 minuuttia.	20,45%	17,86%	11,11%	4,35%
Yli tunti.	15,91%	7,14%	11,11%	4,35%

Ne, jotka lukevat yksin, käyttävät eniten aikaa Selkosanomien lukemiseen. Selkosanomia luetaan ääneen useimmiten 15-30 minuutin ajan, samoin ryhmässä. Vastaajat, jotka käyttävät lehteä työssään, lukevat Selkosanomat nopeimmin.

3.5. Lukemistilanne

Kysymys nro 5: Luetko Selkosanomia tavallisesti yksin vai ryhmässä? Valitse yksi vaihtoehto.

Vastaajien määrä: 104

28 % vastaajista lukee Selkosanomia muiden seurassa, 40 % yksin.

Vuonna 2002 yksin luki 51 % ja muiden seurassa 25 %. Jos lasketaan nyt muiden seurassa lukevat ja minulle luetaan ääneen -vastaajat, on tilanne pysynyt suunnilleen ennallaan.

Avoimet vastaukset: Käytän Selkosanomia työssäni. Mikä työsi on?

1. opettajankouluttaja
2. erityisopettaja
3. kehitysvammaisten toimintakeskus
4. Vanhustyö, luettiin asukkaille.
5. S2-opettaja
6. erityisopettaja
7. Opetustyö
8. S2-opettaja (aikuiset maahanmuuttajat)
9. Erityisopettaja
10. Erityisopettaja
11. koulunkäynninohjaaja yläkoulussa (teen tehtäviä lehdestä)
12. puheterapeutti
13. Ohjaaja kehitysvammaisten parissa.
14. Erityisluokan opettajana
15. Lähihoitajana hoivakodissa
16. puheterapeutti
17. henkilökohtainen avustaja
18. opetus
19. erityisluokanopettaja

- 20. asuntolanhoitaja
- 21. erityisluokanopettaja
- 22. Luemme pienluokassa yhdessä.
- 23. kehitysvammaisten ohjaaja
- 24. Opetan maahanmuuttajille suomen kieltä

	Miksi luet Selkosanomia? Voit valita usean vaihtoehdon.				
	Tavallisten uutislehtien kieli on minulle usein liian vaikeaa. (N=41)	Minulla on oppilaita tai asiakkaita, jotka tarvitsevat selkokieliä uutisia. (N=50)	Kehitän työkseni selkokieltä ja olen siksi kiinnostunut Selkosanomista. (N=7)	Haluan oppia suomen kieltä. (N=12)	Muu syy, mikä? (N=28)
Luen Selkosanomia tavallisesti yksin.	56,1%	10%	57,14%	83,33%	53,57%
Luen Selkosanomia tavallisesti jonkun muun seurassa (esimerkiksi opetusryhmässä, lukuryhmässä tai kerhossa).	29,27%	42%	28,57%	8,33%	10,71%
Minulle luetaan Selkosanomia ääneen.	12,2%	4%	0%	8,33%	17,86%
Käytän Selkosanomia työssäni. Mikä työsi on?	2,44%	44%	14,29%	0%	17,86%

Erityisesti suomen kielen opiskelijat lukevat Selkosanomia yksin. Tosin haastatteluissa kävi ilmi, että monet maahanmuuttajaopiskelijat keskusteleivat Selkosanomiin jutuista keskenään. He myös kääntävät juttuja yhdessä äidinkielelleen ja opiskelevat siten uusia suomen kielen sanoja.

3.6. Yhden numeron lukijoiden määrä

Kysymys nro 6: Kuinka moni henkilö sinun lisäksi lukee samaa Selkosanomien numeroa?

Vastaajien määrä: 86

Keskiarvoksi tulee 4,6 lukijaa yhtä lehden numeroa kohti. Luultavasti luku on todellisuudessa pienempi, sillä parikymmentä vastaajaa ei vastannut tähän ollenkaan. Voi olettaa, että heidän lisäkseen muut eivät lue lehteä.

8 vastasi 0, 1-2 vastasi 24, 3-5 vastasi 20, 6-10 vastasi 21, 11-20 vastasi 7 ja yli 20 vastasi 4.

Ei ketään: 0, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 0

1-2: 1, 1-2, 2, 1, 1, 1, 1, 1-3, 1, 1, 1, 2, 2, 1, 1 2, 2, 1, 2, 1, 1, 1, 1, 1

3-5: 4, 3-4, 4, 3, 4, 1-5, 3, 2-3, 2-3, 5, 2-3, 2-5, 4, 5, 3, 2-4, 3-6, 3, 4, 3-6
enemmän kuin kolme, en tiedä moniko lukee kirkossa

6-10: 6, 7, 10, 6, 8, 7, 8, 5-10, 9, 9, 9, 9, 9, 9, 7, 2-10, 10, 6, 5-6 henkilöä, 8, 10

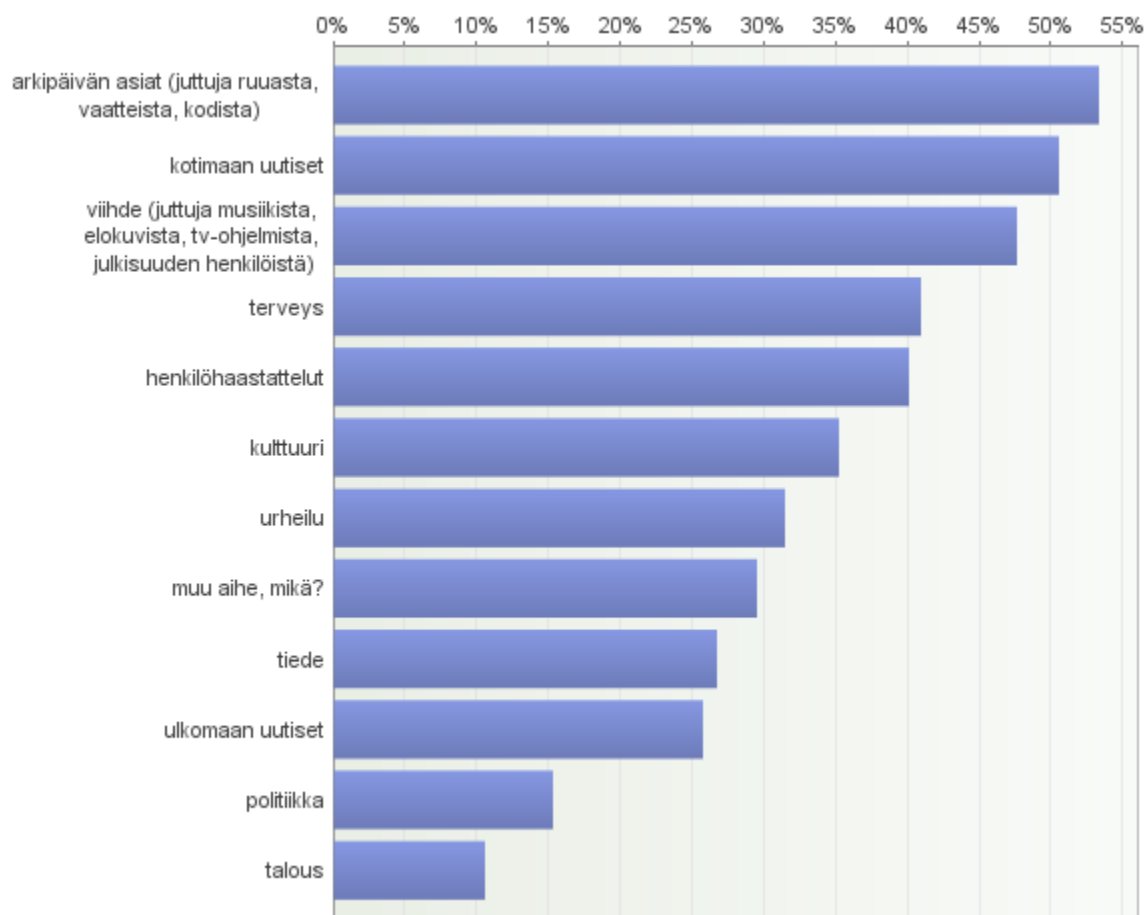
11-20: 15, 19, 15, 14, 13, 11, 1-4 opetusryhmää

20- : 1 – 20, 25, 20
useampi osastolla

3.7. Toiveita aiheista, joiden käsittelyä tulisi lisätä

Kysymys nro 7: Mistä aiheista haluaisit, että kirjoitamme Selkosanomissa enemmän? Voit valita usean vaihtoehdon.

Vastaajien määrä: 105

Vastauksia voi tulkita, että lukijat toivovat Selkosanomilta enemmän aikakauslehtimäistä sisältöä. Juttuja toivotaan lisää etenkin kolmesta aihepiiristä: arkipäivän asiat, kotimaan uutiset ja viihde.

Vastaajat eivät kaipaakaan tiedettä, ulkomaan uutisia, politiikkaa ja taloutta nykyistä enempää.

Avoimista vastauksista kannattaa huomata erityisesti nämä toiveet aiheista:

- *juttuja kohderyhmille (vanhukset, kehitysvammaiset, suomen kielen opiskelijat)*
- *harrastukset: ruuanlaitto, käsityöt, matkailu*
- *luonto ja eläimet*
- *suomen kielen harjoitukset*
- *ihmissuhteet*

Vuoden 2002 kyselyssä aihepiireihin liittyviä toiveita kysyttiin hieman eri tavalla, ja aihepiirejä oli vähemmän. Urheilua ja viihdettä kaivattiin silloinkin enemmän ja ulkomaan uutisia vähemmän.

Avoimet vastaukset: muu aihe, mikä?

1. ajankohtaiset esim. euroviisut, missikisat jne.
2. erilaiset harrastukset ja ns. ajattomat jutut, joita voi hyödyntää esim. useampina vuosina peräkkäin ovat erittäin hyödyllisiä kouluissa.
3. koulutettuja maahanmuuttaja asiat.
4. suomen kieli ja suomen kielen harjoituksia
5. eläimet ja luonto
6. Käsityöt
7. Laajat jutut, reportaasit
8. luonto
9. Teemalliset jutut (isot kokonaisuudet), omat aiheet eri puolilta Suomea ja maailmalta
10. Helppoja ruokaohjeita.
11. luonto ja matkailu
12. sarjakuvia
13. Mikä minusta tulee aikuisena? Ammattien esittelyitä lisää.
14. Ruokaan voisi lisätä leivonta reseptejä.
15. Tavallisen arjen asiat.
16. nuorten elämään liittyvät haastattelut, tunnetut henkilöt, ajankohtaiset asiat/tapahtumat maailmassa
17. Eläimet kotimaassa
18. Enemmän juttua nuorista esim. erityisoppilaista ja -luokista
19. parisuhdeasiat
20. vähemmän urheilua!
21. suomen kielen oppimateriaalia (sanojen taivutus), vaikeat sanat, sananlaskua, pelit
22. Nuoria koskettavia asioita voisi olla vielä myös lisää.
23. helpot sanaristikot, asioita joiden kautta voisi opiskella suomen kieltä / tutustua Suomen kulttuuriin
24. Juttuja kehitysvammaisten ym. kohderyhmän elämästä
25. vuodenkiertoon liittyvät juhlat (ovat olleetkin kivoja)
26. maanpuolustus
27. runoja sekä kirjeenvaihto ilmoituksia
28. Vanhuusväestön kuulumiset
29. historia

	Miksi luet Selkosanomia? Voit valita usean vaihtoehdon.				
	Tavallisten uutislehtien kieli on minulle usein liian vaikeaa. (N=41)	Minulla on oppilaita tai asiakkaita, jotka tarvitsevat selkokieliä uutisia. (N=50)	Kehitän työkseni selkokieltä ja olen siksi kiinnostunut Selkosanomista. (N=7)	Haluan oppia suomen kieltä. (N=12)	Muu syy, mikä? (N=29)
kotimaan uutiset	58,54%	48%	42,86%	75%	65,52%
ulkomaan uutiset	31,71%	16%	42,86%	58,33%	34,48%
henkilöhaastattelut	34,15%	40%	57,14%	58,33%	55,17%
urheilu	39,02%	28%	14,29%	33,33%	37,93%
viihde (juttuja musiikista, elokuvista, tv-ohjelmista, julkisuuden henkilöistä)	56,1%	40%	57,14%	33,33%	48,28%
kulttuuri	41,46%	28%	57,14%	41,67%	37,93%
tiede	24,39%	24%	14,29%	41,67%	34,48%
talous	12,2%	4%	0%	25%	13,79%
politiikka	17,07%	6%	14,29%	58,33%	20,69%
terveys	43,9%	42%	14,29%	58,33%	48,28%
arkipäivän asiat (juttuja ruuasta, vaatteista, kodista)	48,78%	66%	57,14%	66,67%	48,28%
muu aihe, mikä?	24,39%	38%	28,57%	25%	31,03%

Prosenttiluvut kertovat kuinka suuri osa kustakin vastaajaryhmästä (taulukossa ylhäällä) toivoo tietynlaista sisältöä (taulukossa vasemmalla).

Suomen kielen opiskelijoilla on eniten toiveita. He kaipaavat eniten lisää kotimaan uutisia, arkipäivän asioita, haastatteluja, politiikkaa ja terveysjuttuja. Talous, urheilu ja kulttuuri kiinnostavat heitä vähemmän.

Selkokielen kehittäjät toivovat eniten lisää kulttuuria, arkipäivän asioita, haastatteluja ja viihdettä. Talous, tiede, terveys, politiikka ja urheilu kiinnostavat heitä vähemmän.

Opettajat ja ohjaajat toivovat eniten arkipäivän asioita. Terveysjuttuja, kotimaan uutisia, viihdettä ja haastatteluja on heidän toiveissaan myös. He toivovat vähiten lisää taloutta, politiikkaa ja ulkomaan uutisia.

He, joille tavallinen uutiskieli on vaikeaa, toivovat ennen muuta lisää kotimaan uutisia, viihdettä ja arkipäivän asioita. Talous, politiikka ja tiede saavat vähiten kannatusta.

Avoimia vastauksia aihepiiritoiveisiin vastaajaryhmittäin

Vastaajat, joille tavallisten uutislehtien kieli on minulle usein liian vaikeaa, toivovat näitä aiheita:

- koulutettuja maahanmuuttaja asiat.
- Käsityöt
- luonto ja matkailu
- Ruokaan voisi lisätä, leivontareseptejä.
- suomen kielen oppimateriaalia (sanojen taivutus), vaikeat sanat, sananlaskua, pelit
- helpot sanaristikot, asioita joiden kautta voisi opiskella suomen kieltä / tutustua Suomen kulttuuriin
- maanpuolustus
- runoja sekä kirjeenvaihto ilmoituksia
- Vanhuusväestön kuulumiset
- kakki

Minulla on oppilaita tai asiakkaita, jotka tarvitsevat selkokielisiä uutisia -vastaajaryhmä toivoo näitä aiheita:

- ajankohtaiset esim. euroviisut, missikisat jne.
- erilaiset harrastukset ja ns. ajattomat jutut, joita voi hyödyntää esim. useampina vuosina peräkkäin ovat erittäin hyödyllisiä kouluissa.
- eläimet ja luonto
- luonto
- Teemalliset jutut (isot kokonaisuudet), omat aiheet eri puolilta Suomea ja maailmalta
- Helppoja ruokaohjeita.
- sarjakuvia
- Mikä minusta tulee aikuisena? Ammattien esittelyitä lisää.
- Tavallisen arjen asiat.
- nuorten elämään liittyvät haastattelut, tunnetut henkilöt, ajankohtaiset asiat/tapahtumat maailmassa
- Eläimet kotimaassa
- Enemmän juttua nuorista esim. erityisoppilaista ja -luokista
- vähemmän urheilua!
- Nuoria koskettavia asioita voisi olla vielä myös lisää.
- Juttuja kehitysvammaisten ym. kohderyhmän elämästä
- vuodenkiertoon liittyvät juhlat (ovat olleetkin kivoja)
- historia

Yksi selkokielen kehittäjä toivoo:

- Laajat jutut, reportaasit

Suomen kielen opiskelija toivoo:

- suomen kieli ja suomen kielen harjoituksia

Muu syy, mikä?

- parisuhdeasiat
- maanpuolustus

	suomi (N=93)	ruotsi (N=1)	joku muu, mikä? (N=12)
kotimaan uutiset	48,39%	100%	66,67%
ulkomaan uutiset	18,28%	100%	66,67%
henkilöhaastattelut	37,63%	100%	66,67%
urheilu	32,26%	0%	16,67%
viihde (juttuja musiikista, elokuvista, tv-ohjelmista, julkisuuden henkilöistä)	50,54%	0%	16,67%
kulttuuri	31,18%	0%	66,67%
tiede	21,51%	0%	58,33%
talous	7,53%	0%	33,33%
politiikka	9,68%	0%	58,33%
terveys	37,63%	100%	75%
arkipäivän asiat (juttuja ruuasta, vaatteista, kodista)	53,76%	100%	66,67%
muu aihe, mikä?	27,96%	100%	33,33%

Tämän pienehkön otoksen perusteella suomen kielen opiskelijat toivovat paljon lisää melkein kaikkea muuta paitsi taloutta, viihdettä ja urheilua. Suomenkieliset toivovat eniten lisää arkipäivän asioita, viihdettä ja kotimaan uutisia.

Avoimia vastauksia niiltä, joiden äidinkieli on muu kuin suomi tai ruotsi:

- koulutettuja maahanmuuttaja asiat.
- suomen kieli ja suomen kielen harjoituksia
- suomen kielen oppimateriaalia (sanojen taivutus), vaikeat sanat, sananlaskua, pelit
- helpot sanaristikot, asioita joiden kautta voisi opiskella suomen kieltä / tutustua Suomen kulttuuriin

3.8. Toistuvien palstojen lukeminen

Kysymys nro 8: Julkaisemme Selkosanomissa muutamia toistuvia palstoja ja sivuja. Kuinka säännöllisesti luet niitä?

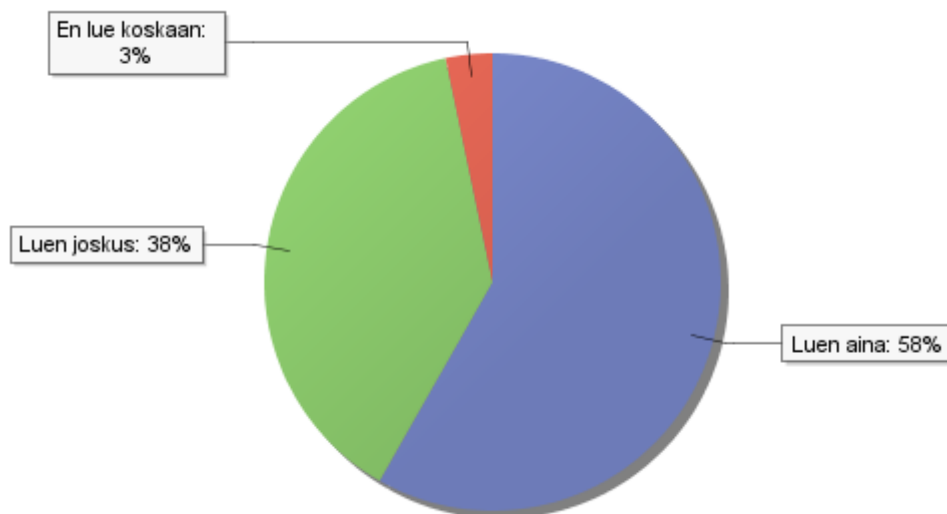
Vastaajien määrä: 103

Kyselyn perusteella lyhyet ja kuvalliset palstat ovat suosituimpia. Noin puolet vastaajista lukee aina viikon kuvan, pilakuvan ja sarjakuvan. Toisaalta keskiaukeaman laajat jutut luetaan myös säännöllisesti.

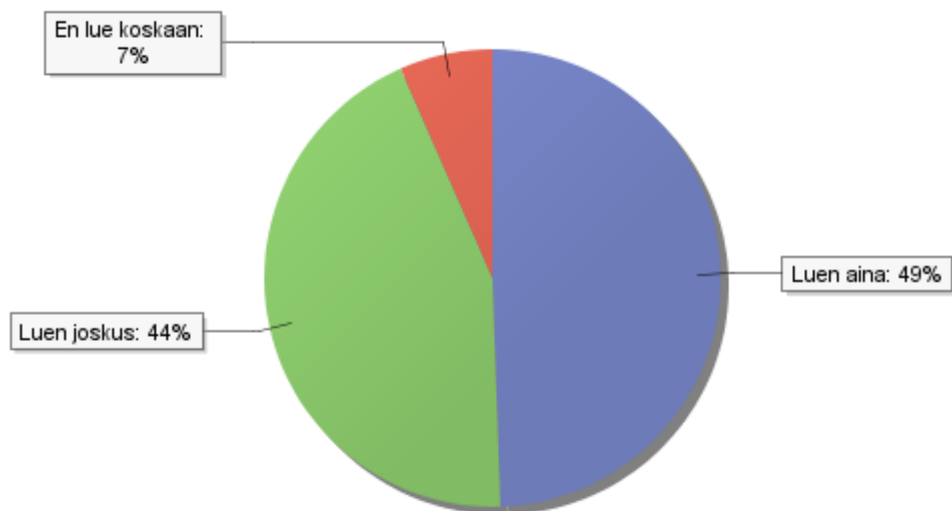
Tv-ohjelmat jakavat mielipiteitä eniten. Moni lukee ne aina, mutta moni ei lue koskaan. Muista nyt, pakina ja päiväyri kuuluvat vähiten luettuihin palstoihin.

Vakiopalstat ovat muuttuneet vuoteen 2002 verrattuna. Jonkin verran vertailuja kuitenkin voi tehdä. Pilakuvan suosio on hieman laskenut. Vuonna 2002 sen luki aina 59 %, nyt 51 %.

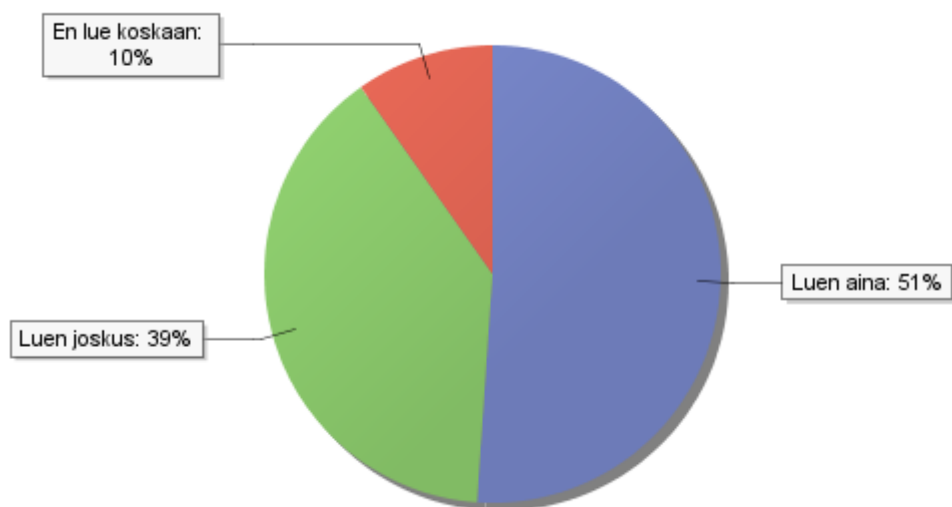
Viikon kuva

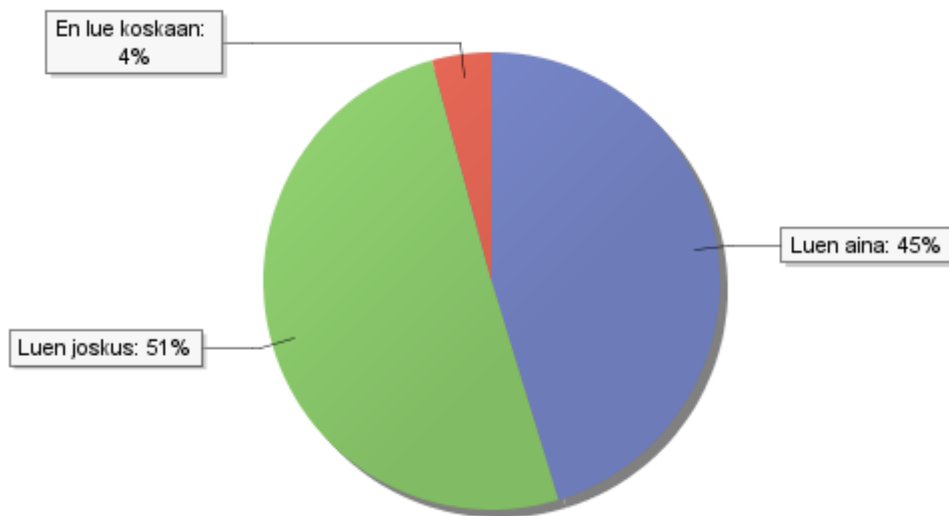
Puheenaihe

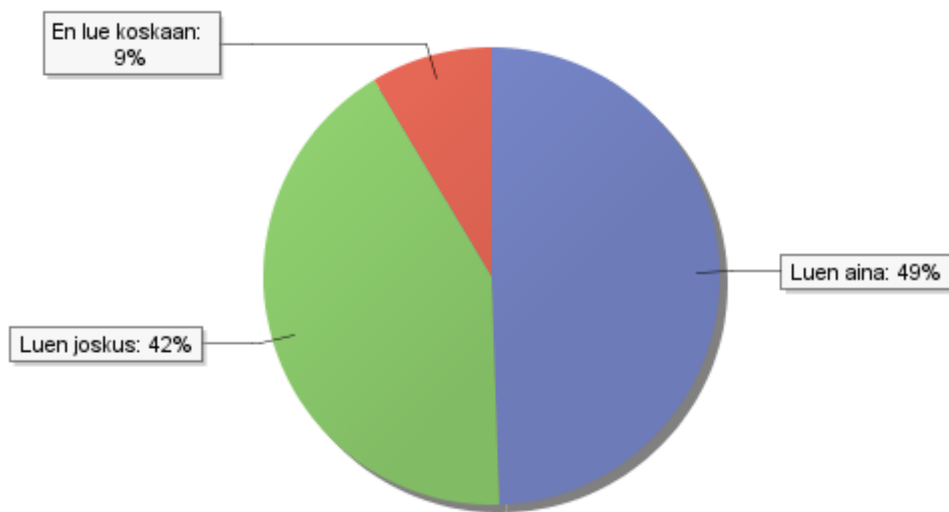
Pilakuva (sivulla 2)

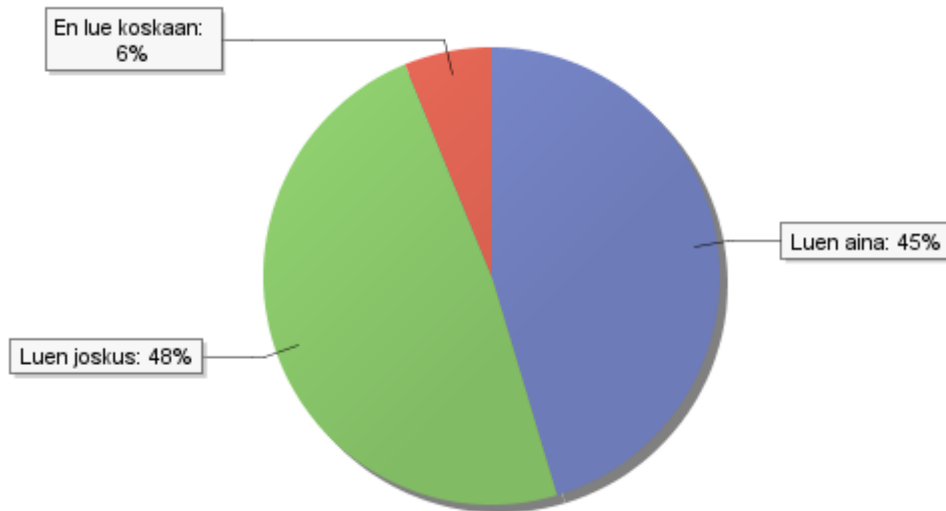
Keskiaukeaman laajat jutut

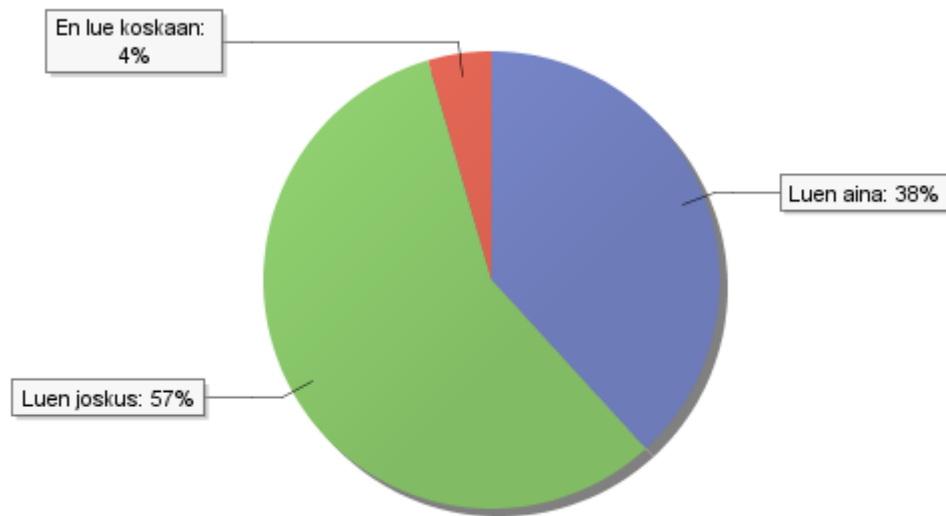
Sarjakuva

Pääkirjoitus (sivulla 2)

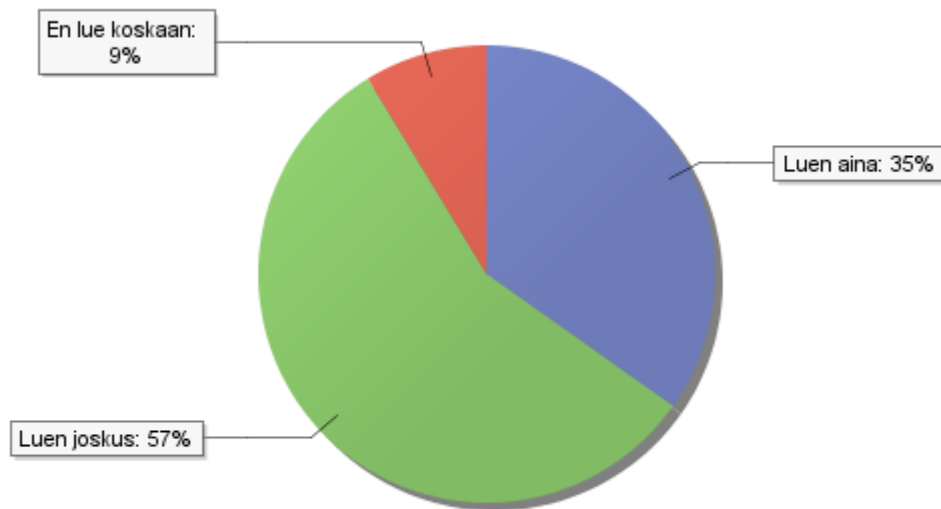

Kasvokkain (sivulla 2)

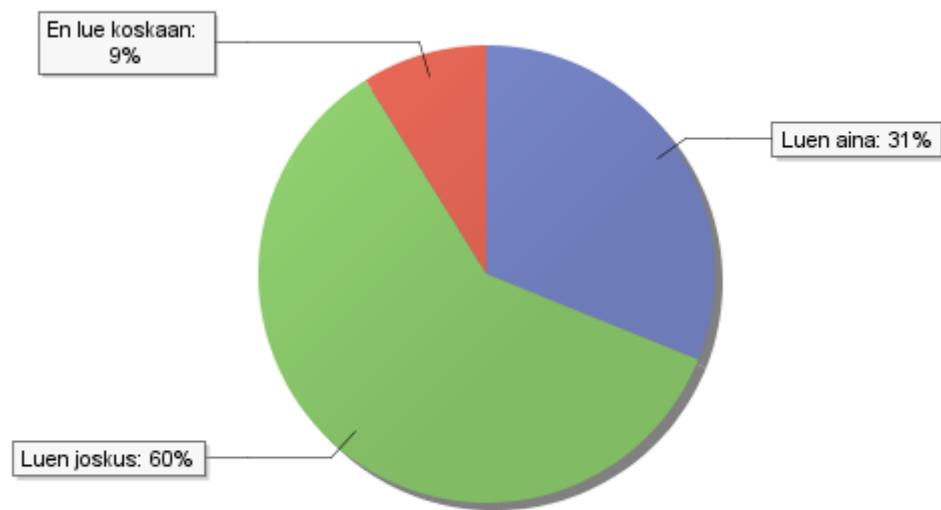

Tätä voi tulkita niin, että palsta juttu luetaan, jos haastateltava kiinnostaa.

Sanaselitys

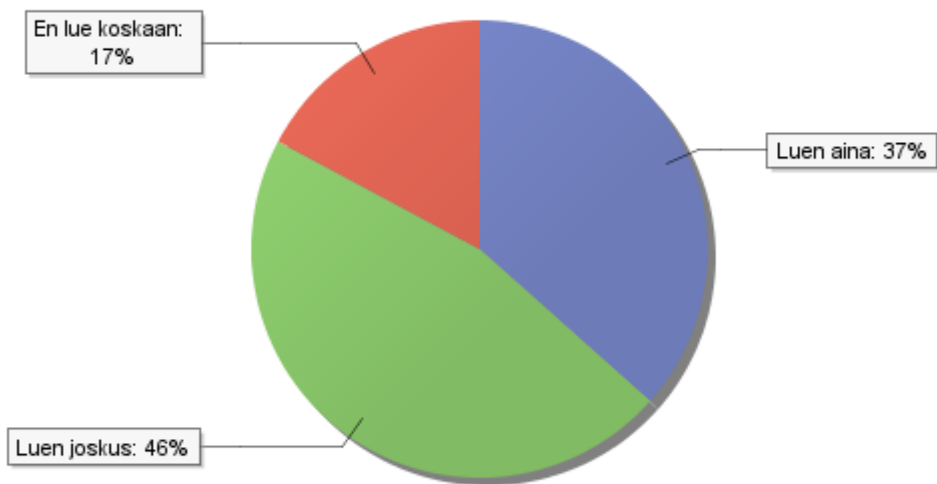

Viikon lukija

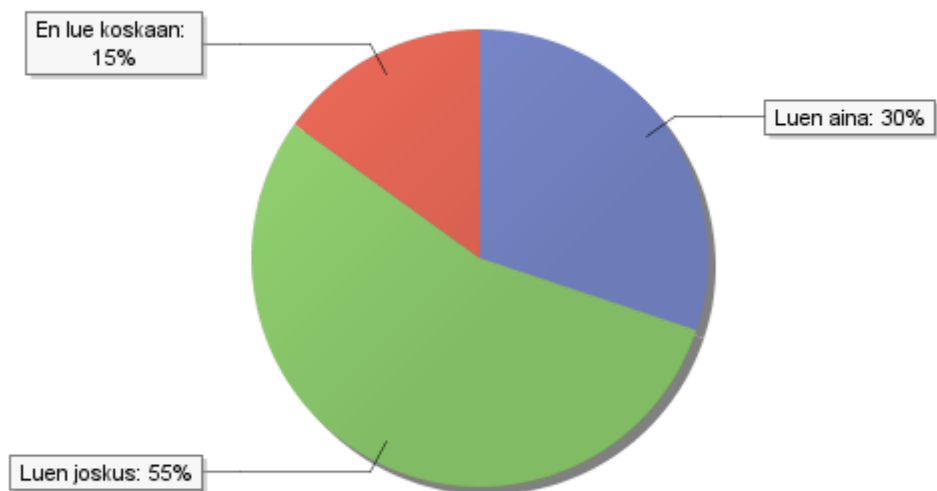

Uusin vakiopalsta on tavoittanut lukijat melko hyvin. Suurin osa lukee sen ilmeisesti, jos henkilöt kiinnostavat.

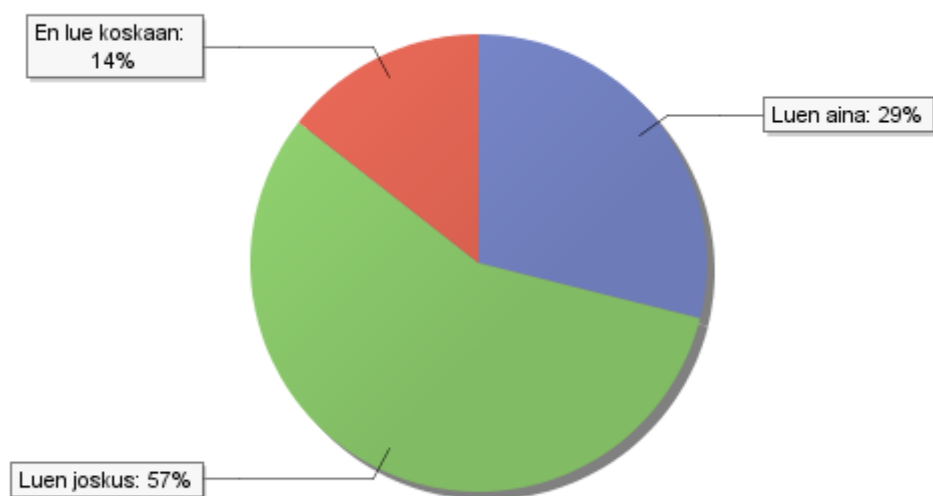
Päivvyri (takasivulla)

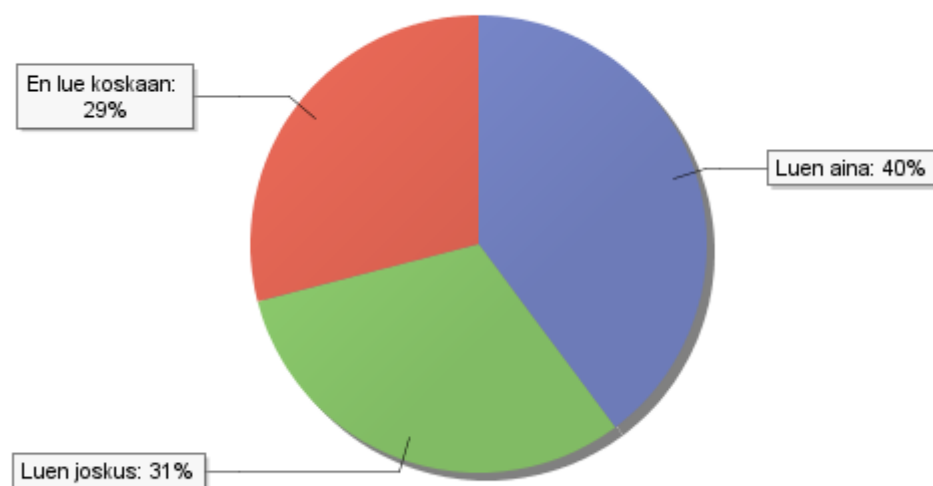
Pakina

Muista nyt

Tv-ohjelmat

	Miksi luet Selkosanomia?				
Pääkirjoitus (sivulla 2)	Tavallisten uutislehtien kieli on minulle usein liian vaikeaa. (N=36)	Minulla on oppilaita tai asiakkaita, jotka tarvitsevat selkokielisiä uutisia. (N=48)	Kehitän työkseni selkokieltä ja olen siksi kiinnostunut Selkosanomista. (N=7)	Haluan oppia suomen kieltä. (N=11)	Muu syy, mikä? (N=27)
Luen aina	50%	37,5%	57,14%	81,82%	59,26%
Luen joskus	33,33%	62,5%	42,86%	9,09%	40,74%
En lue koskaan	16,67%	0%	0%	9,09%	0%

Pääkirjoitus kiinnostaa selvästi eniten suomen kielen opiskelijoita. Puolet vastaajista, joille uutislehtien kieli on vaikeaa, ja selkokielen kehittäjistä lukee pääkirjoituksen aina. Opettajat ja ohjaajat lukevat pääkirjoituksen epäsäännöllisimmin.

	Miksi luet Selkosanomia? Voit valita usean vaihtoehdon.				
Pilakuva (sivulla 2)	Tavallisten uutislehtien kieli on minulle usein liian vaikeaa. (N=34)	Minulla on oppilaita tai asiakkaita, jotka tarvitsevat selkokielisiä uutisia. (N=45)	Kehitän työkseni selkokieltä ja olen siksi kiinnostunut Selkosanomista. (N=6)	Haluan oppia suomen kieltä. (N=11)	Muu syy, mikä? (N=26)
Luen aina	52,94%	44,44%	83,33%	36,36%	53,85%
Luen joskus	29,41%	48,89%	16,67%	45,45%	38,46%
En lue koskaan	17,65%	6,67%	0%	18,18%	7,69%

Selkokielen kehittäjät lukevat useimmin pilakuvan. He ehkä käyttävät sitä työssään? Otos on tosin aika pieni. Suomen kielen opiskelijat lukevat pilakuvan muita harvemmin. Se on ehkä vaikea heille?

	Miksi luet Selkosanomia?				
Kasvokkain (sivulla 2)	Tavallisten uutislehtien kieli on minulle usein liian vaikeaa. (N=32)	Minulla on oppilaita tai asiakkaita, jotka tarvitsevat selkokieliisiä uutisia. (N=44)	Kehitän työkseni selkokieltä ja olen siksi kiinnostunut Selkosanomista. (N=7)	Haluan oppia suomen kieltä. (N=10)	Muu syy, mikä? (N=25)
Luen aina	40,63%	27,27%	42,86%	50%	52%
Luen joskus	50%	70,45%	57,14%	30%	48%
En lue koskaan	9,38%	2,27%	0%	20%	0%

Opettajat ja ohjaajat lukevat Kasvokkain-haastatteluja epäsäännöllisemmin kuin muut. Suomen kielen opiskelijat jättävät sen kokonaan lukematta muita useammin.

	Miksi luet Selkosanomia?				
Keskiaukeaman laajat jutut	Tavallisten uutislehtien kieli on minulle usein liian vaikeaa. (N=33)	Minulla on oppilaita tai asiakkaita, jotka tarvitsevat selkokieliisiä uutisia. (N=46)	Kehitän työkseni selkokieltä ja olen siksi kiinnostunut Selkosanomista. (N=5)	Haluan oppia suomen kieltä. (N=9)	Muu syy, mikä? (N=28)
Luen aina	42,42%	43,48%	60%	33,33%	50%
Luen joskus	51,52%	54,35%	40%	44,44%	46,43%
En lue koskaan	6,06%	2,17%	0%	22,22%	3,57%

Keskiaukeaman juttuja luetaan melko tasaisesti kaikissa ryhmissä. Suomen kielen opiskelijat lukevat niitä hieman muita harvemmin. Selkokielen kehittäjät lukevat niitä säännöllisimmin.

	Miksi luet Selkosanomia?				
Muista nyt	Tavallisten uutislehtien kieli on minulle usein liian vaikeaa. (N=34)	Minulla on oppilaita tai asiakkaita, jotka tarvitsevat selkokieliä uutisia. (N=42)	Kehitän työkseni selkokieltä ja olen siksi kiinnostunut Selkosanomista. (N=5)	Haluan oppia suomen kieltä. (N=10)	Muu syy, mikä? (N=26)
Luen aina	23,53%	26,19%	20%	50%	34,62%
Luen joskus	58,82%	61,9%	80%	30%	50%
En lue koskaan	17,65%	11,9%	0%	20%	15,38%

Suomen kielen opiskelijat lukevat muista nyt -palstaa melko säännöllisesti. Kehittäjät lukevat sitä paljon, mutta epäsäännöllisesti.

	Miksi luet Selkosanomia? Voit valita usean vaihtoehdon.				
Puheenaihe	Tavallisten uutislehtien kieli on minulle usein liian vaikeaa. (N=33)	Minulla on oppilaita tai asiakkaita, jotka tarvitsevat selkokieliä uutisia. (N=44)	Kehitän työkseni selkokieltä ja olen siksi kiinnostunut Selkosanomista. (N=6)	Haluan oppia suomen kieltä. (N=10)	Muu syy, mikä? (N=25)
Luen aina	60,61%	36,36%	33,33%	90%	64%
Luen joskus	33,33%	59,09%	50%	10%	32%
En lue koskaan	6,06%	4,55%	16,67%	0%	4%

Puheenaihe kiinnostaa erityisesti suomen kielen opiskelijoita ja niitä, joille uutislehtien kieli on vaikeaa. Kehittäjät ja opettajat lukevat epäsäännöllisemmin.

	Miksi luet Selkosanomia?				
Pakina	Tavallisten uutislehtien kieli on minulle usein liian vaikeaa. (N=33)	Minulla on oppilaita tai asiakkaita, jotka tarvitsevat selkokieliä uutisia. (N=46)	Kehitän työkseni selkokieltä ja olen siksi kiinnostunut Selkosanomista. (N=5)	Haluan oppia suomen kieltä. (N=10)	Muu syy, mikä? (N=26)
Luen aina	27,27%	28,26%	40%	30%	42,31%
Luen joskus	51,52%	63,04%	60%	40%	53,85%
En lue koskaan	21,21%	8,7%	0%	30%	3,85%

Pakina jakaa jonkin verran mielipiteitä. Monet suomen kielen opiskelijat ja monet heistä, joille uutislehtien kieli on vaikeaa, eivät lue pakinaa koskaan. Toisaalta näissä ryhmissä yhtä moni lukee sen aina.

	Miksi luet Selkosanomia? Voit valita usean vaihtoehdon.				
Sanaselitys	Tavallisten uutislehtien kieli on minulle usein liian vaikeaa. (N=34)	Minulla on oppilaita tai asiakkaita, jotka tarvitsevat selkokieliä uutisia. (N=44)	Kehitän työkseni selkokieltä ja olen siksi kiinnostunut Selkosanomista. (N=7)	Haluan oppia suomen kieltä. (N=12)	Muu syy, mikä? (N=26)
Luen aina	38,24%	29,55%	57,14%	58,33%	38,46%
Luen joskus	55,88%	63,64%	42,86%	25%	50%
En lue koskaan	5,88%	6,82%	0%	16,67%	11,54%

Sanaselityksellä on melko tasainen kannatus, mutta se on eritoten suomen kielen opiskelijoiden ja selkokielen kehittäjien suosiossa.

	Miksi luet Selkosanomia? Voit valita usean vaihtoehdon.				
Sarjakuva	Tavallisten uutislehtien kieli on minulle usein liian vaikeaa. (N=35)	Minulla on oppilaita tai asiakkaita, jotka tarvitsevat selkokieliä uutisia. (N=45)	Kehitän työkseni selkokieltä ja olen siksi kiinnostunut Selkosanomista. (N=6)	Haluan oppia suomen kieltä. (N=11)	Muu syy, mikä? (N=26)
Luen aina	54,29%	42,22%	100%	45,45%	53,85%
Luen joskus	37,14%	51,11%	0%	54,55%	38,46%
En lue koskaan	8,57%	6,67%	0%	0%	7,69%

Sarjakuvalla on laaja kannatus kaikissa vastaajaryhmissä. Selkokielen kehittäjät lukevat sen aina. Vain harva jättää kokonaan lukematta.

	Miksi luet Selkosanomia? Voit valita usean vaihtoehdon.				
Viikon lukija	Tavallisten uutislehtien kieli on minulle usein liian vaikeaa. (N=32)	Minulla on oppilaita tai asiakkaita, jotka tarvitsevat selkokieliä uutisia. (N=44)	Kehitän työkseni selkokieltä ja olen siksi kiinnostunut Selkosanomista. (N=6)	Haluan oppia suomen kieltä. (N=10)	Muu syy, mikä? (N=26)
Luen aina	50%	11,36%	16,67%	50%	46,15%
Luen joskus	37,5%	84,09%	83,33%	40%	46,15%
En lue koskaan	12,5%	4,55%	0%	10%	7,69%

Ne, joille uutislehtien kieli on vaikeaa, ja suomen kielen opiskelijat lukevat viikon lukijaa säännöllisimmin. Se lienee tarkoituskin. Uusi palsta on löytänyt lukijansa hyvin.

	Miksi luet Selkosanomia? Voit valita usean vaihtoehdon.				
Päivvyri (takasivulla)	Tavallisten uutislehtien kieli on minulle usein liian vaikeaa. (N=33)	Minulla on oppilaita tai asiakkaita, jotka tarvitsevat selkokielisiä uutisia. (N=45)	Kehitän työkseni selkokieltä ja olen siksi kiinnostunut Selkosanomista. (N=5)	Haluan oppia suomen kieltä. (N=9)	Muu syy, mikä? (N=27)
Luen aina	51,52%	28,89%	60%	22,22%	40,74%
Luen joskus	36,36%	53,33%	40%	66,67%	40,74%
En lue koskaan	12,12%	17,78%	0%	11,11%	18,52%

Päivvyri jakaa jonkin verran mielipiteitä. Jotkut eivät lue sitä koskaan, mutta ne, joille uutislehtien kieli on vaikeaa, lukevat sitä melko usein, samoin selkokielen kehittäjät.

	Miksi luet Selkosanomia? Voit valita usean vaihtoehdon.				
Tv-ohjelmat	Tavallisten uutislehtien kieli on minulle usein liian vaikeaa. (N=35)	Minulla on oppilaita tai asiakkaita, jotka tarvitsevat selkokielisiä uutisia. (N=43)	Kehitän työkseni selkokieltä ja olen siksi kiinnostunut Selkosanomista. (N=5)	Haluan oppia suomen kieltä. (N=9)	Muu syy, mikä? (N=26)
Luen aina	51,43%	30,23%	20%	55,56%	42,31%
Luen joskus	25,71%	32,56%	80%	0%	34,62%
En lue koskaan	22,86%	37,21%	0%	44,44%	23,08%

Erityisesti suomen kielen opiskelijoissa tv-ohjelmat jakavat mielipiteitä. Toisaalta puolet niistä, joille uutiskieli on vaikeaa ja suomen kielen opiskelijat lukevat tv-ohjelmat.

	Miksi luet Selkosanomia? Voit valita usean vaihtoehdon.				
Viikon kuva	Tavallisten uutislehtien kieli on minulle usein liian vaikeaa. (N=33)	Minulla on oppilaita tai asiakkaita, jotka tarvitsevat selkokielisiä uutisia. (N=44)	Kehitän työkseni selkokieltä ja olen siksi kiinnostunut Selkosanomista. (N=5)	Haluan oppia suomen kieltä. (N=10)	Muu syy, mikä? (N=25)
Luen aina	54,55%	52,27%	80%	90%	52%
Luen joskus	39,39%	47,73%	20%	10%	44%
En lue koskaan	6,06%	0%	0%	0%	4%

Viikon kuva kerää paljon lukijoita kaikista ryhmistä. Suomen kielen opiskelijat ja selkokielen kehittäjät lukevat sitä säännöllisimmin. Se on Selkosanomien suosituin palsta.

3.9. Selkosanomien herättämiä mielikuvia

Kysymys nro 9: Miten suhtaudut seuraaviin väitteisiin?

Vastaajien määrä: 102

Millaisia mielikuvia Selkosanomat herättää? Millainen suhde vastaajilla on Selkosanomiin?

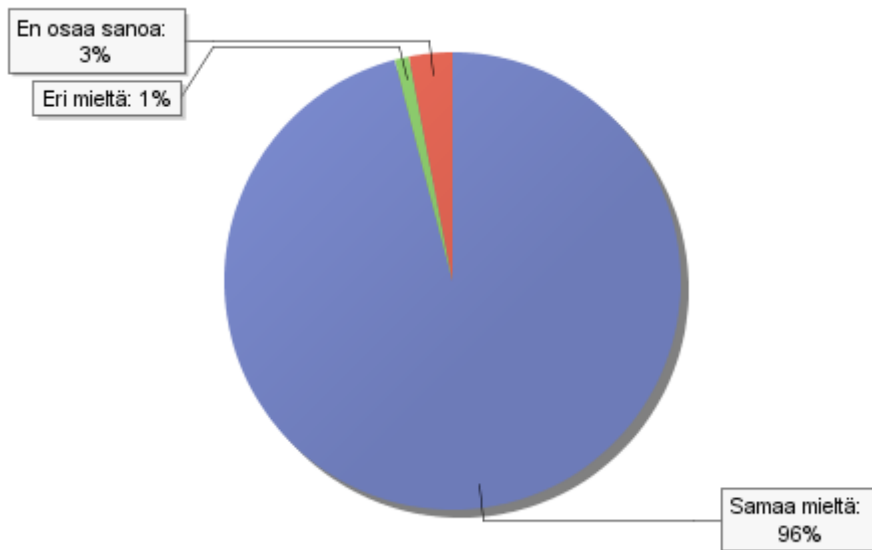
Vastaajat ovat lähes yksimielisiä siitä, että Selkosanomat on ajankohtainen ja luotettava. Sen sijaan Selkosanomat ei ole aivan niin paljon viihdyttävä eikä opettavainen julkaisu.

Väitteeseen ”Selkosanomat on tehty juuri minulle” vastaajien näkemykset jakautuvat eniten. Neljäsosa ei osaa sanoa – ei ehkä ole tullut ajatelleeksi asiaa. Eri mieltä on 15 %, mutta 59 % on samaa mieltä. Reilusti yli puolella vastaajista on siis läheinen suhde lehteen.

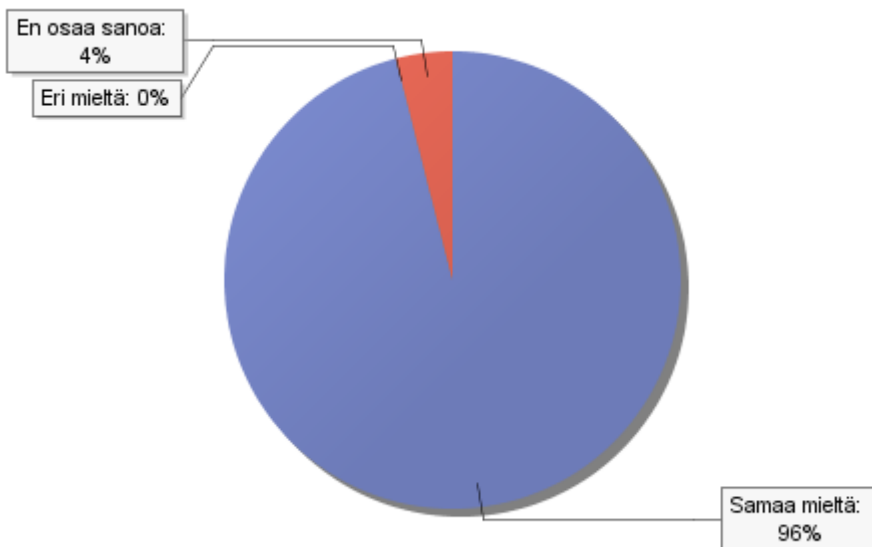
Kaksi kolmesta vastaajasta on eri mieltä väitteestä ”en saa muualta tietoa asioista, joista Selkosanomat kertoo”. Tästä voi päätellä, että monet seuraavat aktiivisesti myös muita tiedotusvälineitä ja saavat tietoa sieltä.

Vuonna 2002 tätä kysyttiin eri tavalla: ”Selkouutiset ei julkaise tarpeeksi viihdettä”. 60 % oli eri mieltä ja 20 % samaa mieltä. Nyt 67 % vastaajista on sitä mieltä, että Selkosanomat on viihdyttävä lehti. Tätä voi ehkä tulkita niin, että lukijat kokevat lehden nyt jonkin verran viihdyttävämpänä kuin vuonna 2002.

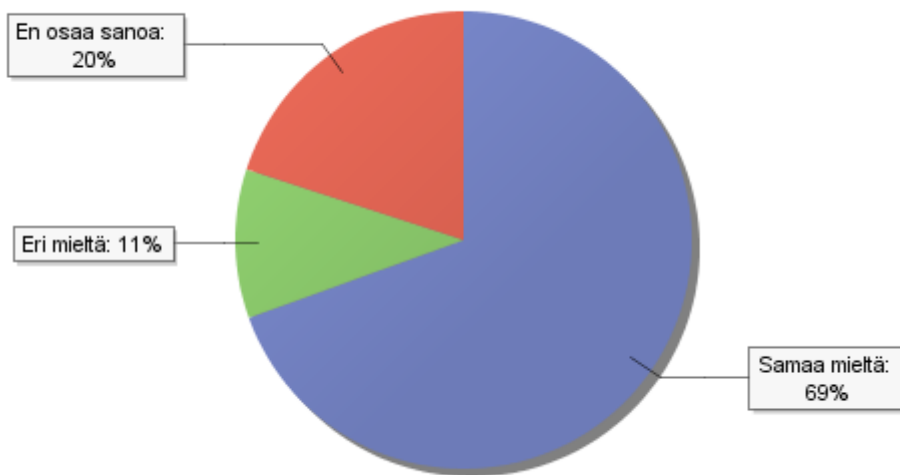
Väite: Selkosanomat käsittelee ajankohtaisia asioita.

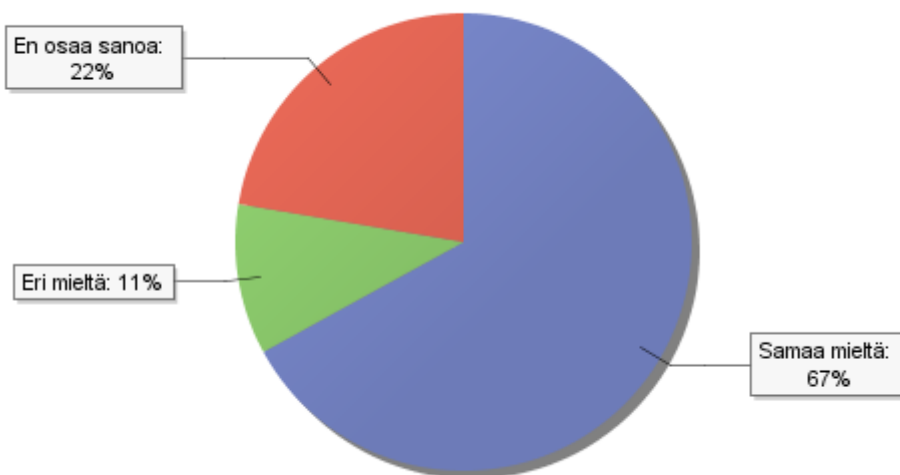
Väite: Selkosanomat on luotettava lehti.

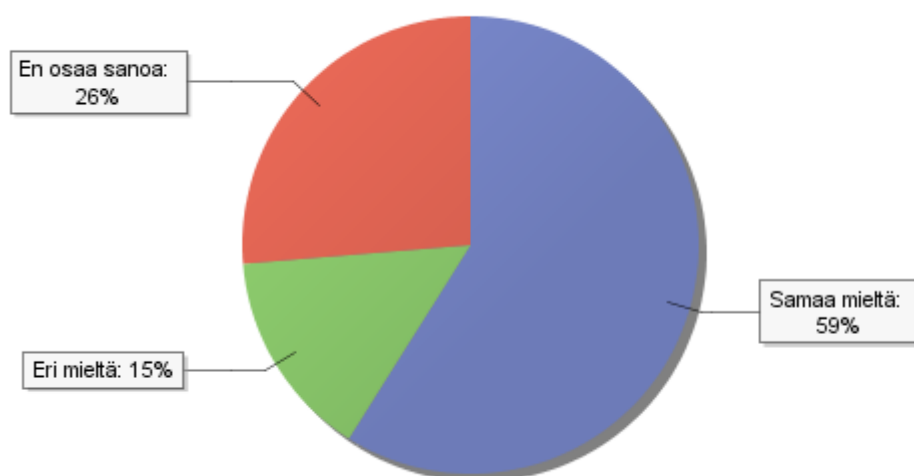
Väite: Opin Selkosanomista uusia asioita.

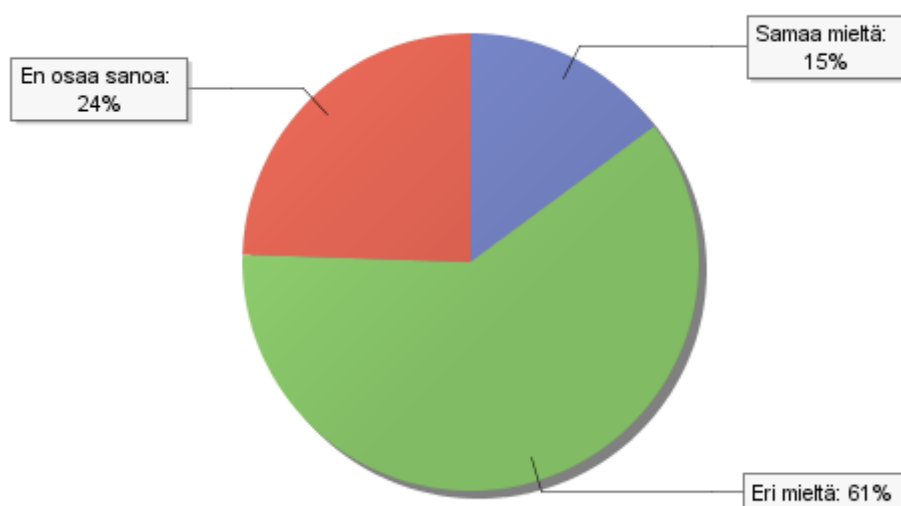
Väite: Selkosanomat on viihdyttävä lehti.

Väite: Minusta tuntuu, että Selkosanomat on tehty juuri minulle.

Väite: En saa muualta tietoa asioista, joista Selkosanomat kertoo.

	Miksi luet Selkosanomia? Voit valita usean vaihtoehdon.				
Selkosanomien on luotettava lehti.	Tavallisten uutislehtien kieli on minulle usein liian vaikeaa. (N=38)	Minulla on oppilaita tai asiakkaita, jotka tarvitsevat selkokieliä uutisia. (N=48)	Kehitän työkseni selkokieltä ja olen siksi kiinnostunut Selkosanomista. (N=7)	Haluan oppia suomen kieltä. (N=12)	Muu syy, mikä? (N=28)
Samaa mieltä	97,37%	97,92%	100%	83,33%	92,86%
Eri mieltä	0%	0%	0%	0%	0%
En osaa sanoa	2,63%	2,08%	0%	16,67%	7,14%

Vastaajaryhmien välillä ei ole juuri eroja luotettavuutta arvioitaessa. Suomen kielen opiskelijat ovat muita epäilevämpiä, mutta otos on pieni.

	Miksi luet Selkosanomia? Voit valita usean vaihtoehdon.				
Selkosanomien on viihdyttävä lehti.	Tavallisten uutislehtien kieli on minulle usein liian vaikeaa. (N=36)	Minulla on oppilaita tai asiakkaita, jotka tarvitsevat selkokieliä uutisia. (N=45)	Kehitän työkseni selkokieltä ja olen siksi kiinnostunut Selkosanomista. (N=7)	Haluan oppia suomen kieltä. (N=12)	Muu syy, mikä? (N=27)
Samaa mieltä	80,56%	57,78%	100%	75%	77,78%
Eri mieltä	5,56%	13,33%	0%	8,33%	7,41%
En osaa sanoa	13,89%	28,89%	0%	16,67%	14,81%

Selkokielen kehittäjät ja he, joille uutislehtien kieli on vaikeaa, pitävät Selkosanomia myös hyvinkin viihdyttävänä. Sen sijaan suomen kielen opiskelijat, opettajat ja ohjaajat empivät kannanotossa tähän väitteeseen.

	Miksi luet Selkosanomia? Voit valita usean vaihtoehdon.				
Selkosanomien käsittely ajankohtaisia asioita.	Tavallisten uutislehtien kieli on minulle usein liian vaikeaa. (N=37)	Minulla on oppilaita tai asiakkaita, jotka tarvitsevat selkokieliä uutisia. (N=48)	Kehitän työkseni selkokieltä ja olen siksi kiinnostunut Selkosanomista. (N=7)	Haluan oppia suomen kieltä. (N=12)	Muu syy, mikä? (N=27)
Samaa mieltä	94,59%	97,92%	100%	83,33%	96,3%
Eri mieltä	0%	2,08%	0%	0%	0%
En osaa sanoa	5,41%	0%	0%	16,67%	3,7%

Ajankohtaisuudesta vallitsee lähes täydellinen yksimielisyys kaikissa vastaajaryhmissä.

	Miksi luet Selkosanomia?				
Opin Selkosanomista uusia asioita.	Tavallisten uutislehtien kieli on minulle usein liian vaikeaa. (N=36)	Minulla on oppilaita tai asiakkaita, jotka tarvitsevat selkokieliä uutisia. (N=47)	Kehitän työkseni selkokieltä ja olen siksi kiinnostunut Selkosanomista. (N=6)	Haluan oppia suomen kieltä. (N=11)	Muu syy, mikä? (N=26)
Samaa mieltä	88,89%	59,57%	66,67%	100%	69,23%
Eri mieltä	2,78%	17,02%	0%	0%	3,85%
En osaa sanoa	8,33%	23,4%	33,33%	0%	26,92%

Odotusten mukaisesti nimenomaan suomen kielen opiskelijat ja he, joille uutiskieli on vaikeaa, kertovat oppivansa uusia asioita Selkosanomista.

	Miksi luet Selkosanomiam?				
En saa muualta tietoa asioista, joista Selkosanommat kertoo.	Tavallisten uutislehtien kieli on minulle usein liian vaikeaa. (N=35)	Minulla on oppilaita tai asiakkaita, jotka tarvitsevat selkokieliä uutisia. (N=46)	Kehitän työkseni selkokieltä ja olen siksi kiinnostunut Selkosanomista.(N=6)	Haluan oppia suomen kieltä. (N=12)	Muu syy, mikä? (N=27)
Samaa mieltä	28,57%	4,35%	16,67%	16,67%	18,52%
Eri mieltä	51,43%	76,09%	50%	41,67%	59,26%
En osaa sanoa	20%	19,57%	33,33%	41,67%	22,22%

Vastauksista voi päätellä, että sekä suomen kielen opiskelijat että ne, joille uutiskieli on vaikeaa, käyttävät paljon myös muita tiedonlähteitä.

Toisaalta niistä, joille uutiskieli on vaikeaa, yli neljäsosa on samaa mieltä, että ”en saa muualta tietoa asioista, joista Selkosanommat kertoo”. Heille Selkosanommat on erityisen tärkeä tiedonlähde.

	Miksi luet Selkosanomiam?				
Minusta tuntuu, että Selkosanommat on tehty juuri minulle.	Tavallisten uutislehtien kieli on minulle usein liian vaikeaa. (N=38)	Minulla on oppilaita tai asiakkaita, jotka tarvitsevat selkokieliä uutisia. (N=44)	Kehitän työkseni selkokieltä ja olen siksi kiinnostunut Selkosanomista. (N=6)	Haluan oppia suomen kieltä. (N=12)	Muu syy, mikä? (N=27)
Samaa mieltä	76,32%	47,73%	66,67%	66,67%	62,96%
Eri mieltä	5,26%	20,45%	0%	8,33%	11,11%
En osaa sanoa	18,42%	31,82%	33,33%	25%	25,93%

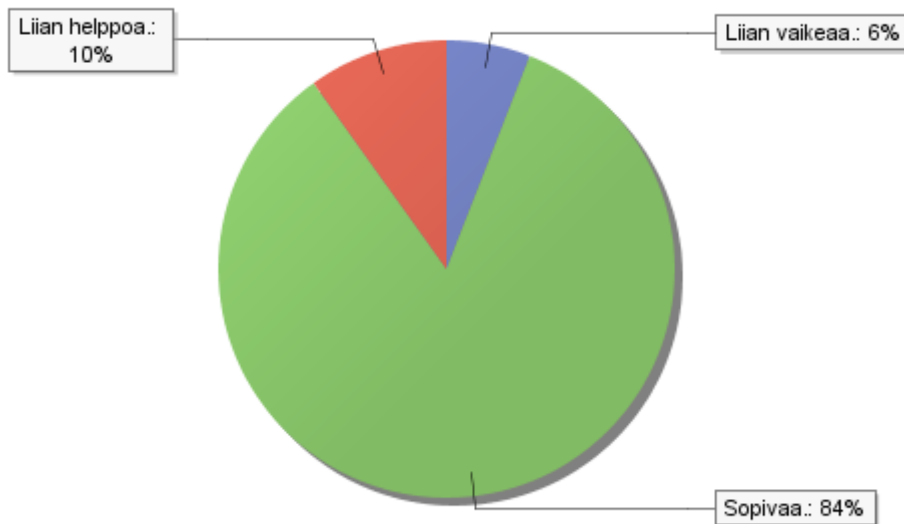
Selkosanommat on nimenomaan lehti niille, joille tavallinen uutiskieli on vaikeaa. Kolme neljästä heidän joukossaan tuntee, ”että Selkosanommat on tehty juuri minulle”. Näin ajattelee myös kaksi kolmannesta suomen kielen opiskelijoista ja selkokielen kehittäjistä.

Opettajat ja ohjaajat ovat tässä selvästi eri linjoilla. Vain puolet niistä kokee Selkosanommat omakseen. Lehti on ehkä heille enemmän työväline.

3.10. Kielen vaikeus ja helppous

Kysymys nro 10: Onko Selkosanomien kieli sinulle vaikeaa vai helppoa?

Vastaajien määrä: 101

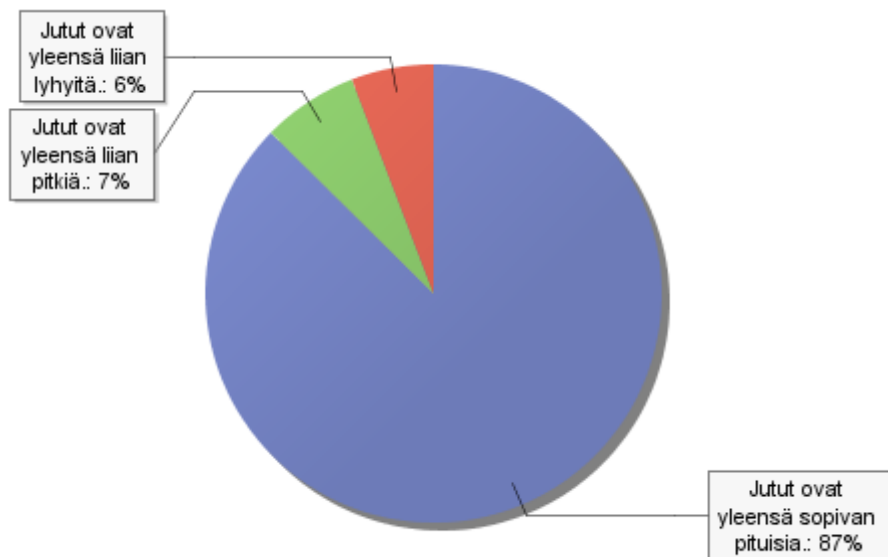
Vuonna 2002 tätä kysyttiin hieman eri tavalla: ”Kertooko Selkouutiset asioista liian helposti vai liian vaikeasti?” Sopivana lehteä piti 89 % vastaajista. Liian helppona lehteä piti 4 % ja liian vaikeana 7 %.

Tästä voi ehkä päätellä, että lukijat pitävät Selkosanomien kieltä nyt aavistuksen verran helpompana kuin vuoden 2002 Selkouutisten lukijat silloisen lehden kieltä. Yllättävää kyllä, useampi vastaaja pitää Selkosanomien kieltä liian helppona kuin liian vaikeana.

3.11. Juttujen pituuden arviointi

Kysymys nro 11: Arvioi Selkosanomien juttujen pituutta.

Vastaajien määrä: 103

Suurin osa vastaajista pitää juttuja sopivan pituisina.

	Miksi luet Selkosanomia?				
Arvioi Selkosanomien juttujen pituutta.	Tavallisten uutislehtien kieli on minulle usein liian vaikeaa. (N=40)	Minulla on oppilaita tai asiakkaita, jotka tarvitsevat selkokieliä uutisia. (N=49)	Kehitän työkseni selkokieltä ja olen siksi kiinnostunut Selkosanomista. (N=7)	Haluan oppia suomen kieltä. (N=12)	Muu syy, mikä? (N=29)
Jutut ovat yleensä liian lyhyitä.	12,5%	0%	0%	0%	3,45%
Jutut ovat yleensä sopivan pituisia.	80%	95,92%	100%	91,67%	89,66%
Jutut ovat yleensä liian pitkiä.	7,5%	4,08%	0%	8,33%	6,9%

Erot vastaajaryhmien kesken ovat hyvin pieniä. Eniten hajontaa on kuitenkin niiden keskuudessa, joille uutiskieli on vaikeaa. Eniten hajontaa vastauksissa on niillä, joille uutiskieli on vaikeaa.

3.12. Arviot ulkoasusta

Kysymys nro 12: Mitä mieltä olet seuraavista väitteistä, jotka koskevat Selkosanomien ulkoasua?

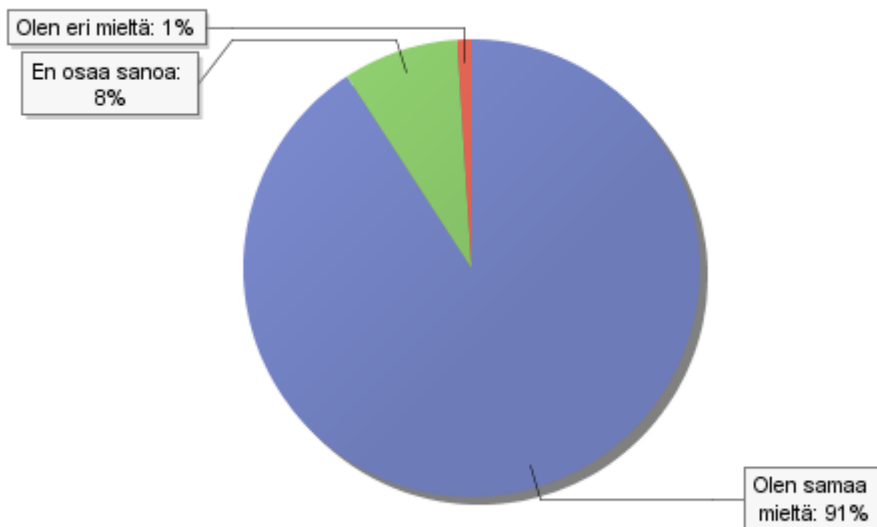
Vastaajien määrä: 103

Vastauksista voi päätellä, että Selkosanomien ulkoasun uudistamiseen ei ole suurta tarvetta. Vastaukset eivät ainakaan kerro selvistä ulkoasuongelmista.

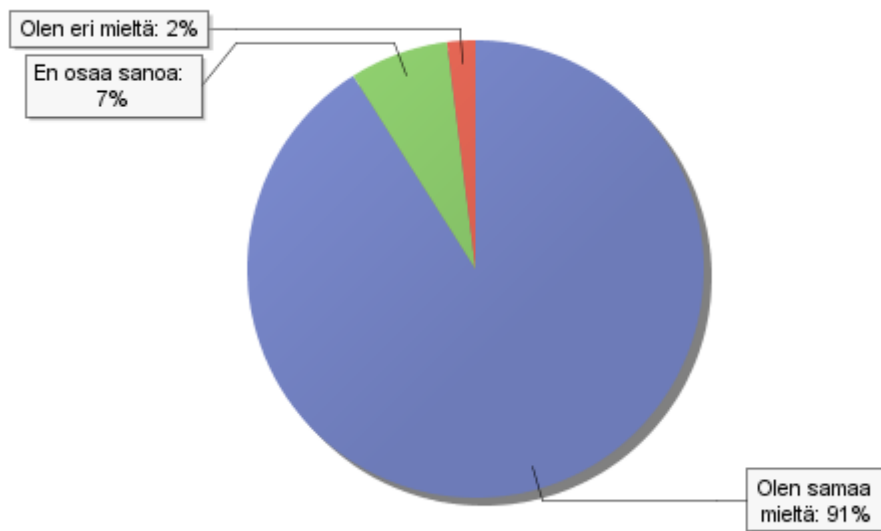
Ainoa poikkeama on oikeastaan toive, että kuvia voisi olla enemmän. Sekään toive ei ole kovin vahva.

Osa kysymysten käsitteistä oli ehkä liian vaikeita – kuvasarja, kuvien houkuttelevuus - tai vastaajat eivät ole tulleet ajatelleeksi näitä asioita.

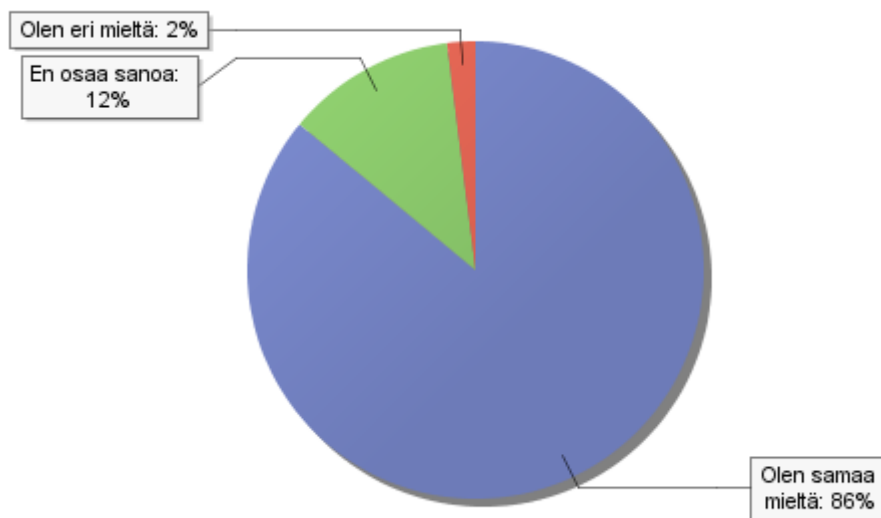
Väite: Lehden kirjaimet on helppo hahmottaa.

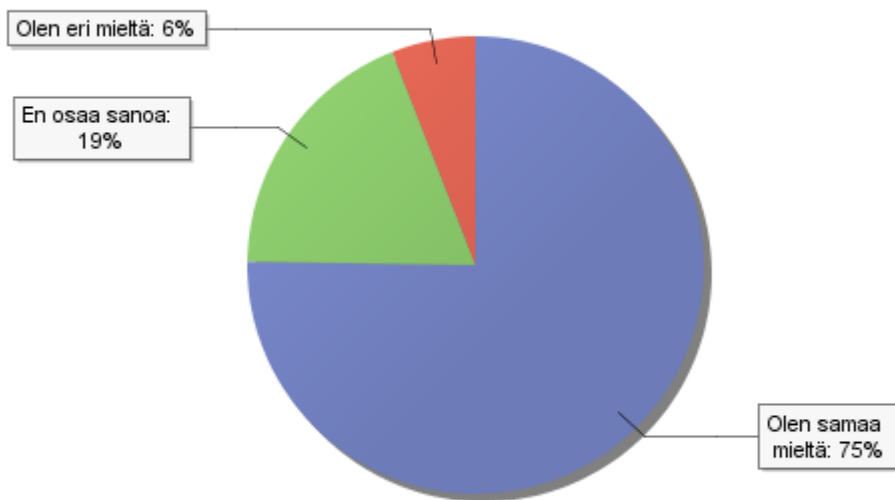
Väite: Lehden teksti on sopivan kokoista.

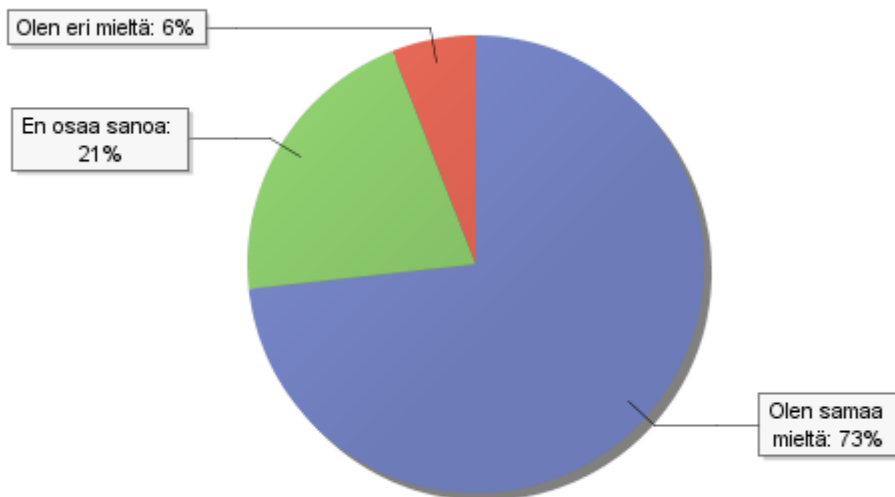
Väite: Lehden kuvat ovat laadukkaita.

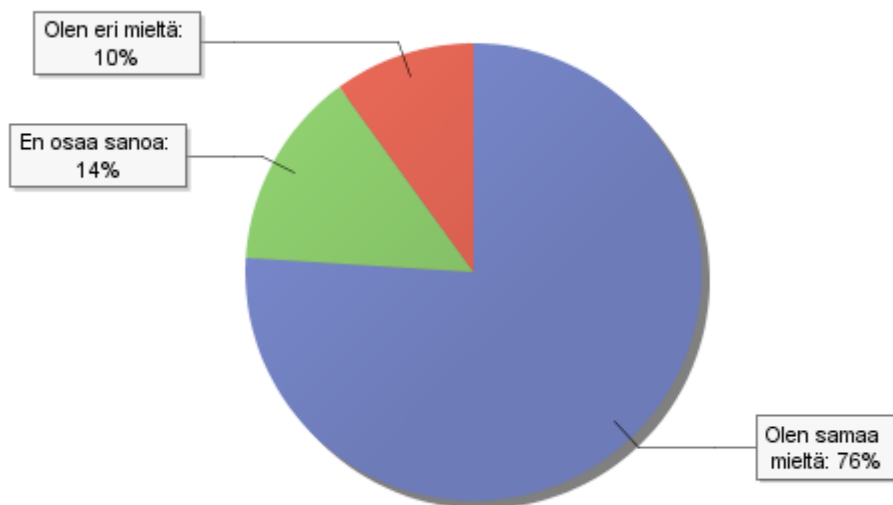
Väite: Lehden kuvat houkuttelevat lukemaan.

Väite: Lehden ulkoasu on miellyttävä.

Väite: Lehdessä on tarpeeksi kuvia.

	Miksi luet Selkosanomia?				
Lehden ulkoasu on miellyttävä.	Tavallisten uutislehtien kieli on minulle usein liian vaikeaa. (N=39)	Minulla on oppilaita tai asiakkaita, jotka tarvitsevat selkokiелisiä uutisia. (N=48)	Kehitän työkseni selkokieltä ja olen siksi kiinnostunut Selkosanomista. (N=7)	Haluan oppia suomen kieltä. (N=12)	Muu syy, mikä? (N=28)
Olen samaa mieltä	74,36%	72,92%	85,71%	58,33%	82,14%
En osaa sanoa	20,51%	22,92%	0%	33,33%	17,86%
Olen eri mieltä	5,13%	4,17%	14,29%	8,33%	0%

Kun tarkastellaan mielipiteitä Selkosanomien ulkoasusta vastaajaryhmittäin, erottuvat selkokielen kehittäjät joissain asioissa muita kriittisempinä. Osa heistä ei pidä Selkosanomien kuvia houkuttelevina ja osa heistä toivoo enemmän kuvia lehteen. Otos on pieni – kyse on ehkä yksittäisestä kriitikosta.

Suomen kielen opiskelijat suhtautuvat hieman muita kriittisemmin Selkosanomien ulkoasuun.

	Miksi luet Selkosanomia?				
Lehden kuvat houkuttelevat lukemaan.	Tavallisten uutislehtien kieli on minulle usein liian vaikeaa. (N=39)	Minulla on oppilaita tai asiakkaita, jotka tarvitsevat selkokieliä uutisia. (N=48)	Kehitän työkseni selkokieltä ja olen siksi kiinnostunut Selkosanomista. (N=7)	Haluan oppia suomen kieltä. (N=12)	Muu syy, mikä? (N=28)
Olen samaa mieltä	79,49%	75%	57,14%	75%	71,43%
En osaa sanoa	12,82%	18,75%	28,57%	25%	28,57%
Olen eri mieltä	7,69%	6,25%	14,29%	0%	0%

Selkokielen kehittäjät suhtautuvat hieman muita kriittisemmin Selkosanomien kuvituksen houkuttelevuuteen.

	Miksi luet Selkosanomia? Voit valita usean vaihtoehdon.				
Lehdessä on tarpeeksi kuvia.	Tavallisten uutislehtien kieli on minulle usein liian vaikeaa. (N=38)	Minulla on oppilaita tai asiakkaita, jotka tarvitsevat selkokieliä uutisia. (N=48)	Kehitän työkseni selkokieltä ja olen siksi kiinnostunut Selkosanomista. (N=6)	Haluan oppia suomen kieltä. (N=12)	Muu syy, mikä? (N=28)
Olen samaa mieltä	71,05%	75%	50%	83,33%	78,57%
En osaa sanoa	18,42%	16,67%	33,33%	16,67%	14,29%
Olen eri mieltä	10,53%	8,33%	16,67%	0%	7,14%

Selkokielen kehittäjät toivovat myös muita enemmän kuvia.

	Miksi luet Selkosanomia?				
Lehden kuvat ovat laadukkaita.	Tavallisten uutislehtien kieli on minulle usein liian vaikeaa. (N=40)	Minulla on oppilaita tai asiakkaita, jotka tarvitsevat selkokieliä uutisia. (N=46)	Kehitän työkseni selkokieltä ja olen siksi kiinnostunut Selkosanomista. (N=7)	Haluan oppia suomen kieltä. (N=12)	Muu syy, mikä? (N=27)
Olen samaa mieltä	85%	89,13%	100%	66,67%	81,48%
En osaa sanoa	15%	8,7%	0%	25%	14,81%
Olen eri mieltä	0%	2,17%	0%	8,33%	3,7%

Kuvien laadun arviointi oli hankalinta suomen kielen opiskelijoille. Muut ovat hyvin tyytyväisiä.

	Miksi luet Selkosanomia? Voit valita usean vaihtoehdon.				
Lehden kirjaimet on helppo hahmottaa.	Tavallisten uutislehtien kieli on minulle usein liian vaikeaa. (N=37)	Minulla on oppilaita tai asiakkaita, jotka tarvitsevat selkokieliä uutisia. (N=47)	Kehitän työkseni selkokieltä ja olen siksi kiinnostunut Selkosanomista. (N=6)	Haluan oppia suomen kieltä. (N=12)	Muu syy, mikä? (N=28)
Olen samaa mieltä	89,19%	93,62%	100%	83,33%	96,43%
En osaa sanoa	8,11%	6,38%	0%	16,67%	3,57%
Olen eri mieltä	2,7%	0%	0%	0%	0%

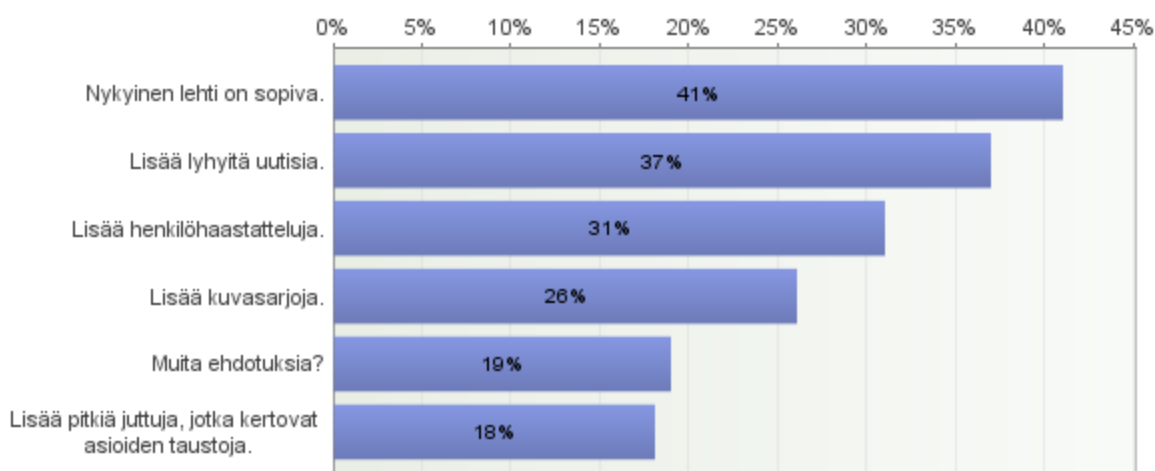
Kirjaintyyppit saivat lähes yksimielisen hyväksynnän.

	Miksi luet Selkosanomia? Voit valita usean vaihtoehdon.				
Lehden teksti on sopivan kokoista.	Tavallisten uutislehtien kieli on minulle usein liian vaikeaa. (N=39)	Minulla on oppilaita tai asiakkaita, jotka tarvitsevat selkokieliä uutisia. (N=47)	Kehitän työkseni selkokieltä ja olen siksi kiinnostunut Selkosanomista. (N=7)	Haluan oppia suomen kieltä. (N=12)	Muu syy, mikä? (N=28)
Olen samaa mieltä	87,18%	91,49%	100%	100%	96,43%
En osaa sanoa	10,26%	6,38%	0%	0%	3,57%
Olen eri mieltä	2,56%	2,13%	0%	0%	0%

Niille, joille uutislehtien kieli on vaikeaa, tekstin koko oli hieman muita haastavampaa. Myös opettajien joukossa on muutamia, jotka ovat eri mieltä. Kritiikki on hyvin vähäistä.

3.13. Toiveita sisällön kehittämiseksi

Kysymys nro 13: Miten haluaisit kehittää Selkosanomien sisältöä? Voit valita usean vaihtoehdon.
Vastaajien määrä: 100

Prosenttiluvut kertovat, kuinka suuri osuus kaikista vastaajista (100 vastaajaa) valitsi kunkin vaihtoehdon. Useita vaihtoehtoja sai valita.

Vastaajat toivovat lisää lyhyitä uutisia ja henkilöhaastatteluja. Tarjolla olleista vaihtoehdoista pitkiä juttuja toivotaan vähiten.

Avoimissa vastauksissa toistuu muutama toive:

- *ruokajutut*
- *sanaristikko takaisin*
- *tietokilpailukysymykset lehden jutuista*

Avoimet vastaukset: Muita ehdotuksia?

1. viihde
2. Vammaisia koskevia juttuja: lait, työllistyminen, asuminen, esteettömyys
3. lasten asioita, opettaminen (kieliä ja askarteluja ja suomi historja)
4. lisää suomen kielen harjoituksia
5. "Tietokilpailukysymykset" lehden jutuista
6. Lisää ruoka reseptejä
7. Kirjoitusvirheitä ei saisi olla
8. Ruokaohjeita.
9. Tietovisailuja.
10. Selkokielineen ruoka-/leivontaohje, ajankohtaisia tapahtumia, julkkiksia
11. Ristisanatehtävä oli lehden paras osa, se ehdottomasti takaisin niin jatkamme tilausta!
12. ristisana tehtävä takaisin
13. Ristikot takaisin
14. suomen kielen oppimateriaalia, historiajuttuja, mainoksia: minkälainen tavarata, mistä ostaa.
15. Ristikkoa kaipaen takaisin
16. Enemmän juttuja maahanmuuttajista Suomessa. Henkilökuvia.
17. kutsunnoista
18. kirjeenvaihtoilmoituksia enemmän
19. Vanhusten tila Suomessa nyt.

	Miksi luet Selkosanomia?				
	Tavallisten uutislehtien kieli on minulle usein liian vaikeaa. (N=39)	Minulla on oppilaita tai asiakkaita, jotka tarvitsevat selkokielistä uutisia. (N=48)	Kehitän työkseni selkokieltä ja olen siksi kiinnostunut Selkosanomista. (N=6)	Haluan oppia suomen kieltä. (N=12)	Muu syy, mikä? (N=27)
Lisää lyhyitä uutisia.	33,33%	39,58%	33,33%	33,33%	29,63%
Lisää pitkiä juttuja, jotka kertovat asioiden taustoja.	15,38%	12,5%	16,67%	25%	33,33%
Lisää henkilöhaastatteluja.	33,33%	29,17%	33,33%	33,33%	29,63%
Lisää kuvasarjoja.	33,33%	27,08%	50%	58,33%	22,22%
Nykyinen lehti on sopiva.	35,9%	35,42%	33,33%	50%	48,15%
Muita ehdotuksia?	23,08%	16,67%	16,67%	16,67%	14,81%

Prosenttiluvut kertovat kuinka suuri osuus vastaajaryhmästä (taulukossa ylhäällä) valitsi tietyn toiveen (taulukossa vasemmalla). Vastaajat saivat valita usean vaihtoehdon.

Kaksi piirrettä erottui eniten muista toiveista. Selkokielen kehittäjät (50 %) ja suomen kielen opiskelijat (58 %) toivovat muita enemmän kuvasarjoja. Toiseksi selkokielen kehittäjät, opettajat ja he, joille uutiskieli on vaikeaa, toivoivat muita vähemmän pitkiä taustajuttuja.

Kaikissa vastaajaryhmissä toivotaan prosenttiluvuin 30-40 % lisää kaikkia muita juttutyyppisiä, paitsi pitkiä taustajuttuja. Suomen kielen opiskelijat toivovat muita enemmän myös pitkiä juttuja.

Avoimet vastaukset vastaajaryhmittäin: Miten haluaisit kehittää Selkosanomien sisältöä?

Sisältötoiveita vastaajaryhmästä: Tavallisten uutislehtien kieli on minulle usein liian vaikeaa

- lasten asioita, oppettaminen (kieliä ja askarteluja ja suomi historja
- Lisää ruokareseptejä
- ristisana tehtävä takaisin
- Ristikot takaisin
- suomen kielen oppimateriaalia, historiajuttuja, mainoksia: minkälainen tavarata, mistä ostaa.
- Ristikkoa kaipaamaan takaisin
- kutsunnoista
- kirjeenvaihto ilmoituksia enemmän
- Vanhusten tila Suomessa nyt.
- Vammaisia koskevia juttuja laittaminen työllistymisen asuminen esteettömyys

Sisältötoiveita vastaajaryhmästä: Minulla on oppilaita tai asiakkaita, jotka tarvitsevat selkokielistä uutisia

- viihde
- "Tietokilpailukysymykset" lehden jutuista
- Kirjoitusvirheitä ei saisi olla
- Ruokaohjeita.
- Tietovisailuja.
- Selkokielineen ruoka-/leivontaohje, ajankohtaisia tapahtumia, julkiksia
- Ristisanatehtävä oli lehden paras osa, se ehdottomasti takaisin niin jatkamme tilausta!
- Enemmän juttuja maahanmuuttajista Suomessa. Henkilökuvia.

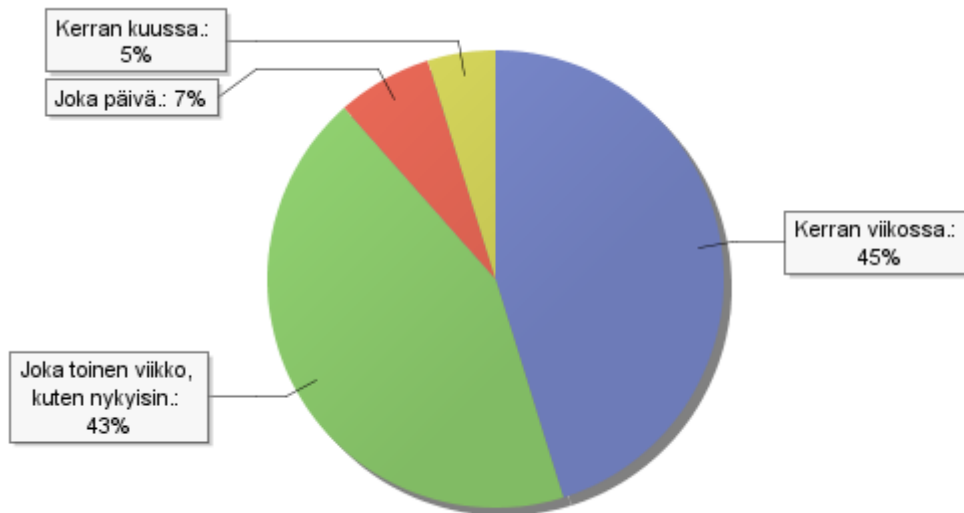
Toive vastaajaryhmästä: Haluan oppia suomen kieltä:

- lisää suomen kielen harjoituksia

3.14. Toiveita ilmestymistiheydestä

Kysymys nro 14: Kuinka usein Selkosanomien pitäisi mielestäsi ilmestyä?

Vastaajien määrä: 104

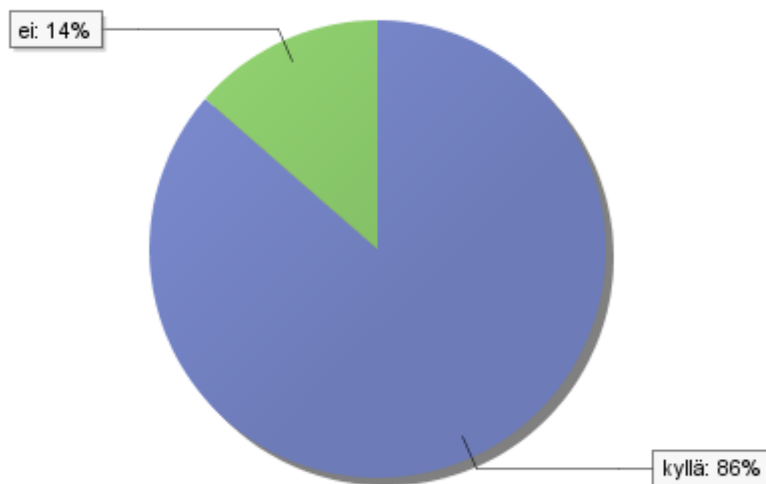

Vastaajien selkeä toive on, että Selkosanomien ilmestyisi kuten nyt (47 %) tai tiheämmin eli kerran viikossa (45 %). Vuonna 2002 tulos oli samansuuntainen. 47 % vastaajista oli samaa mieltä, kun väitettiin ”Selkouutiset ei ilmesty tarpeeksi usein”.

3.15. Pääsy internetiin

Kysymys nro 15: Onko sinulla käytössäsi internet-yhteyttä?

Vastaajien määrä: 103

Odotusten mukaisesti internet-yhteyksien käyttömahdollisuus on lisääntynyt vuoteen 2002 verrattuna. Vuonna 2002 internet-yhteys oli 62%:lla vastaajista, nyt 86 %:lla.

Onko sinulla käytössäsi internet-yhteyttä?	10–15 vuotta	16–20 vuotta	21–40 vuotta	41–65 vuotta	66–80 vuotta	yli 81-vuotias
	(N=8)	(N=7)	(N=26)	(N=51)	(N=7)	(N=5)
kyllä	75%	85,71%	96,15%	90,2%	42,86%	80%
ei	25%	14,29%	3,85%	9,8%	57,14%	20%

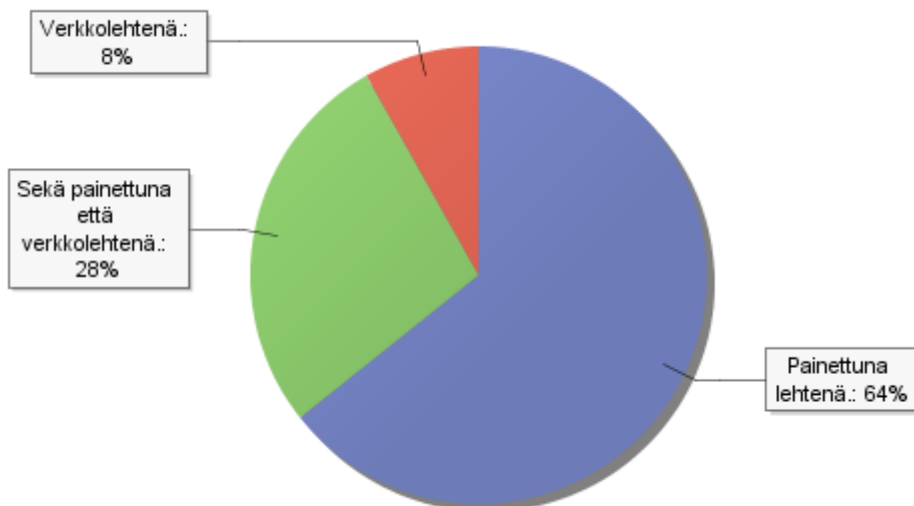
Suurimmalla osalla lukijoista on käytössään internet-yhteys. Eläkeikäisillä ja alle 15-vuotiailla se on muita harvinaisempaa. Alle 15-vuotiaista joka neljänneltä ja 66-80-vuotiailta yli puolelta puuttuu pääsy internetiin.

	Miksi luet Selkosanomia? Voit valita usean vaihtoehdon.				
	Tavallisten uutislehtien kieli on minulle usein liian vaikeaa. (N=41)	Minulla on oppilaita tai asiakkaita, jotka tarvitsevat selkokieლისä uutisia. (N=48)	Kehitän työkseni selkokieltä ja olen siksi kiinnostunut Selkosanomista. (N=7)	Haluan oppia suomen kieltä. (N=12)	Muu syy, mikä? (N=29)
kyllä	80,49%	100%	100%	83,33%	79,31%
ei	19,51%	0%	0%	16,67%	20,69%

Ryhmissä uutislehtien kieli on vaikeaa ja suomen kielen opiskelijat noin viidesosalla ei ole internet-yhteyttä.

3.16. Verkkolehti vai paperilehti?

Kysymys nro 16. Luen Selkosanomia mieluummin painettuna lehtenä, verkkolehtenä vai molempia?
Vastaajien määrä: 98

Kaksi kolmesta vastaajasta lukee mieluummin painettua lehteä kuin verkkolehteä.

	Miksi luet Selkosanomia? Voit valita usean vaihtoehdon.				
	Tavallisten uutislehtien kieli on minulle usein liian vaikeaa. (N=38)	Minulla on oppilaita tai asiakkaita, jotka tarvitsevat selkokieleisiä uutisia. (N=47)	Kehitän työkseni selkokieltä ja olen siksi kiinnostunut Selkosanomista. (N=6)	Haluan oppia suomen kieltä. (N=12)	Muu syy, mikä? (N=28)
Painettuna lehtenä.	76,32%	57,45%	50%	66,67%	60,71%
Verkkolehtenä.	5,26%	8,51%	0%	16,67%	7,14%
Sekä painettuna että verkkolehtenä.	18,42%	34,04%	50%	16,67%	32,14%

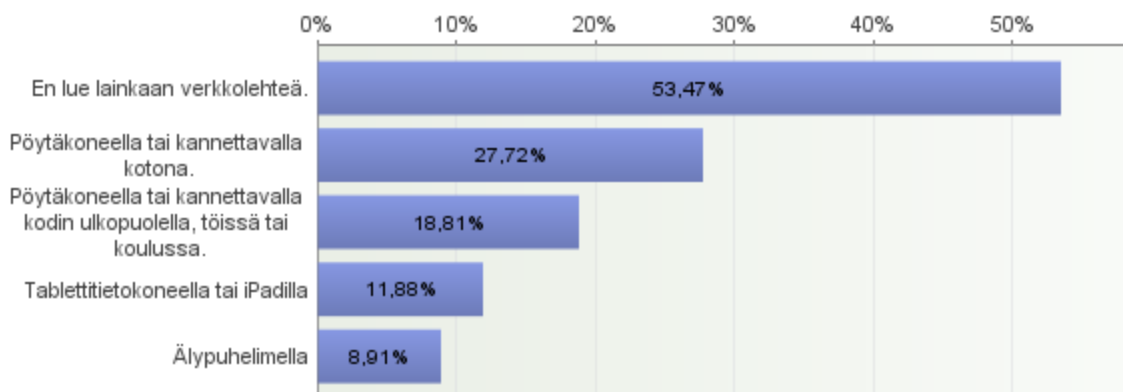
Verkkolehden ja painettuun lehteen kohdistuvissa mieltymyksissä on jonkin verran aste-eroja. Niistä, joille uutiskieli on vaikeaa, kolme neljästä lukee mieluummin paperilehteä. Opettajat, ohjaajat ja kehittäjät käyttävät kumpaakin. Suomen kielen opiskelijat sijoittuvat välimaastoon, mutta selvä enemmistö heistäkin lukee mieluummin paperilehteä.

	Luetko Selkosanomia tavallisesti yksin vai ryhmässä? Valitse yksi vaihtoehto.			
	Luen Selkosanomia tavallisesti yksin. (N=42)	Luen Selkosanomia tavallisesti jonkun muun seurassa (esimerkiksi opetusryhmässä, lukuryhmässä tai kerhossa). (N=29)	Minulle luetaan Selkosanomia ääneen. (N=7)	Käytän Selkosanomia työssäni. Mikä työsi on? (N=22)
Painettuna lehtenä.	64,29%	68,97%	71,43%	54,55%
Verkkolehtenä.	11,9%	3,45%	14,29%	4,55%
Sekä painettuna että verkkolehtenä.	23,81%	27,59%	14,29%	40,91%

Paperilehden kannatus on vankkaa kaikilla muilla ryhmillä paitsi niillä, jotka käyttävät Selkosanomia työssään. Heille käyvät molemmat.

3.17. Verkkolehden lukulaite

Kysymys nro 17. Millä laitteella luet Selkosanomien verkkolehteä? Voit valita usean vaihtoehdon.
Vastaajien määrä: 101

Taulukon prosenttiluvuissa kannattaa muistaa, että vastaaja on voinut valita usean vaihtoehdon.

Vuonna 2002 lukijoilta kysyttiin: Oletko lukenut tietokoneruudulta Selkouutisten verkkolehteä? 86 % vastasi silloin, ettei ole lukenut. Näin vastaavien määrä on pudonnut selvästi, 53 prosenttiin. Tosin kysymys ei ole aivan samanlainen, eivätkä vastaukset ole suoraan verrattavissa.

Kannattaa panna merkkeille, että 86 %:lla vastaajista on käytössään verkkoyhteys, mutta 53 % vastaajista ei lue lainkaan Selkosanomien verkkolehteä. Pitäisikö Selkosanomien verkkolehteä tehdä tutummaksi? Tai koetaanko verkon käyttö ylipäänsä vaikeaksi, vaikka verkon käyttö on mahdollista?

Kansallisen mediatutkimuksen mukaan (vuonna 2015) 81 % suomalaisista luki painettuja sanomalehtiä. 49 % luki lehtiä tietokoneelta, 40 % matkapuhelimella ja 26 % tabletilla. Kyselyn perusteella Selkosanomien lukijat lukevat verkkolehteä pöytätietokoneelta suunnilleen yhtä paljon kuin keskiverto suomalaiset. Sen sijaan tabletin ja älypuhelimien käyttö on huomattavasti vähäisempää.

	Miksi luet Selkosanomia? Voit valita usean vaihtoehdon.				
	Tavallisten uutislehtien kieli on minulle usein liian vaikeaa. (N=40)	Minulla on oppilaita tai asiakkaita, jotka tarvitsevat selkokieliä uutisia. (N=47)	Kehitän työkseni selkokieltä ja olen siksi kiinnostunut Selkosanomista. (N=7)	Haluan oppia suomen kieltä. (N=12)	Muu syy, mikä? (N=28)
Tablettitietokoneella tai iPadilla	10%	12,77%	14,29%	8,33%	10,71%
Älypuhelimella	10%	6,38%	28,57%	33,33%	10,71%
Pöytäkoneella tai kannettavalla kotona.	27,5%	25,53%	57,14%	58,33%	42,86%
Pöytäkoneella tai kannettavalla kodin ulkopuolella, töissä tai koulussa.	10%	27,66%	42,86%	0%	7,14%
En lue lainkaan verkkolehteä.	57,5%	48,94%	28,57%	41,67%	42,86%

Taulukko kertoo, kuinka suuri osuus eri lukijaryhmistä (taulukon yläosassa) käyttää eri laitteita (taulukossa vasemmalla) Selkosanomien verkkolehden lukemiseen.

Odotusten mukaisesti selkokielen kehittäjät ja opettajat lukevat verkkolehteä eniten ja heidän laitevalikoimansa on laajin. Älypuhelisten ja tablettien käyttö Selkosanomien lukemisessa on vielä vähäistä niiden keskuudessa, joille uutiskieli on vaikeaa. Pöytäkoneita on huomattavasti useammilla kaikissa vastaajaryhmissä. Kolmas osa suomen kielen opiskelijoista lukee Selkosanomia älypuhelimella.

Jostain syystä puolet opettajista ei lue lainkaan verkkolehteä. Selkokielen kehittäjistä vajaat 30 % vastaa samoin.

	Mikä on äidinkieleni?		
	suomi (N=89)	ruotsi (N=1)	joku muu, mikä? (N=12)
Tablettitietokoneella tai iPadilla	11,24%	0%	16,67%
Älypuhelimella	6,74%	0%	25%
Pöytäkoneella tai kannettavalla kotona.	28,09%	0%	41,67%
Pöytäkoneella tai kannettavalla kodin ulkopuolella, töissä tai koulussa.	21,35%	0%	0%
En lue lainkaan verkkolehteä.	51,69%	100%	50%

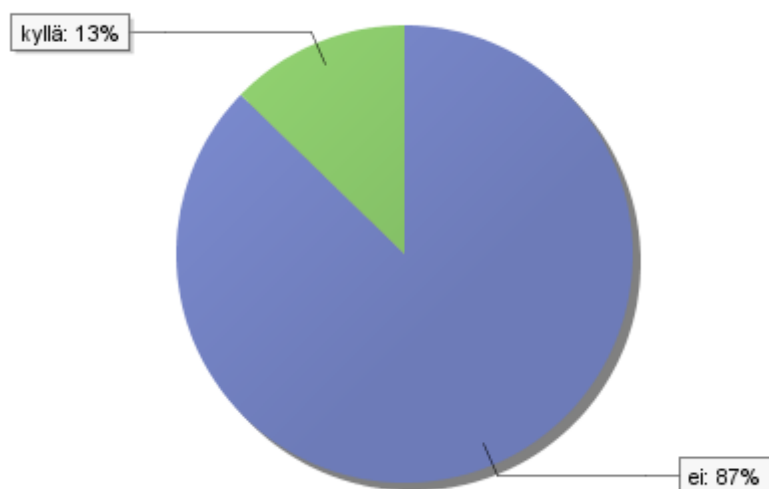
Suomen kielen opiskelijat lukevat Selkosanomien verkkolehteä tableteilla, älypuhelimilla ja tietokoneilla enemmän kuin muut.

Lukijakyselyn haastatteluosuudessa kävi ilmi, että Selkosanomien tilaushinta 23 euroa vuodessa on liian paljon monelle maahanmuuttajalle.

3.18. Maksullisten verkkolehtien lukeminen

Kysymys nro 18. Luetko jotain verkkolehteä, joka on maksullinen?

Vastaajien määrä: 102

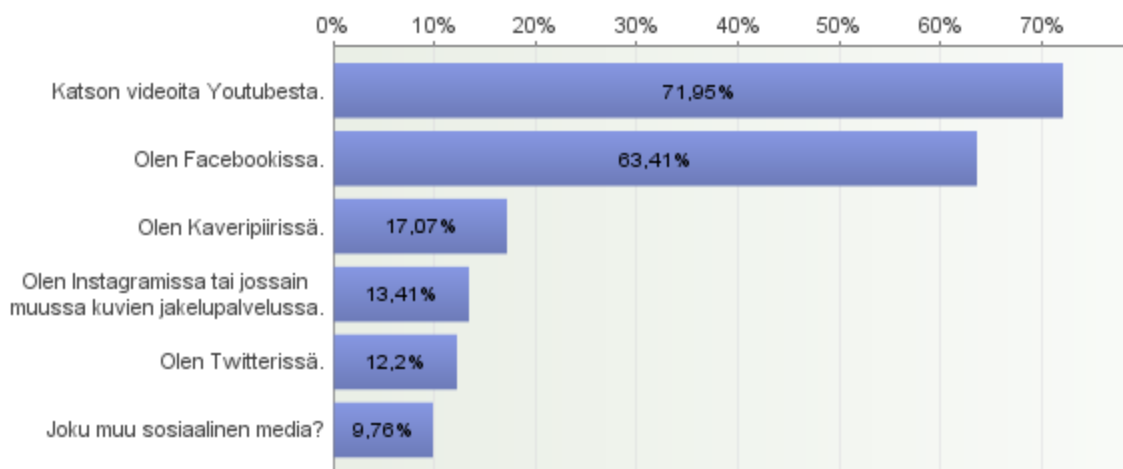

Maksumuurien takana olevia lehtiä lukee vain harva.

3.19. Sosiaalisen median käyttö

19. Käytätkö sosiaalista mediaa? Voit valita usean vaihtoehdon.

Vastaajien määrä: 82

Youtubessa vierailee yli kaksi kolmasosaa vastaajista. Facebookissa on melkein yhtä moni. Tämä tieto puoltaa ajatusta, että myös Selkosanomat ja Selkokeskus voisivat tuottaa liikkuvaan kuvaan perustuvaa materiaalia ja julkaista sitä sosiaalisessa mediassa.

Avoimet vastaukset: Joku muu sosiaalinen media?

1. Luen lehteä asukkaille hoivakodissa.
2. telegram, Viber
3. blogit
4. Kotiin tulee Hesari. Osallistun vertaistukiryhmiin, joissa on elävät ihmiset "naamakkain".
5. WhatsUp
6. WhatsUp, Messenger
7. VK
8. "Hoitajat"

	Miksi luet Selkosanomia? Voit valita usean vaihtoehdon.				
	Tavallisten uutislehtien kieli on minulle usein liian vaikeaa. (N=32)	Minulla on oppilaita tai asiakkaita, jotka tarvitsevat selkokieliä uutisia. (N=40)	Kehitän työkseni selkokieltä ja olen siksi kiinnostunut Selkosanomista. (N=7)	Haluan oppia suomen kieltä. (N=9)	Muu syy, mikä? (N=21)
Olen Facebookissa.	56,25%	65%	71,43%	77,78%	61,9%
Olen Twitterissä.	15,63%	10%	28,57%	33,33%	9,52%
Olen Instagramissa tai jossain muussa kuvien jakelupalvelussa.	9,38%	17,5%	14,29%	33,33%	14,29%
Katson videoita Youtubesta.	62,5%	77,5%	42,86%	88,89%	61,9%
Olen Kaveripiirissä.	28,13%	10%	14,29%	11,11%	14,29%
Joku muu sosiaalinen media?	15,63%	7,5%	28,57%	11,11%	28,57%

Prosenttiluvut kertovat, kuinka suuri osa kustakin vastaajaryhmästä (taulukossa ylhäällä) käyttää sosiaalisen median eri muotoja (taulukossa vasemmalla). Luvuista voi päätellä, että Selkosanomien verkkolehden suosion nostamiseen on hyvät mahdollisuudet. Reilusti yli puolet lukijoista on Facebookissa tai katselee videoita Youtubesta. Suomen kielen opiskelijat ovat aktiivisimpia sosiaalisessa mediassa. Myös kehittäjät ja opettajat ovat paljon Facebookissa.

Avoimet vastaukset:

Tavallisten uutislehtien kieli on minulle usein liian vaikeaa: Joku muu sosiaalinen media?

- telegram, Viber
- Kotiin tulee Hesari. Osallistun vertaistukiryhmiin, joissa on elävät ihmiset "naamakkain".
- VK
- "Hoitajat"

Minulla on oppilaita tai asiakkaita, jotka tarvitsevat selkokieliä uutisia: Joku muu sosiaalinen media?

- Luen lehteä asukkaille hoivakodissa.
- blogit
- WhatsUp

3.20. Millaisilla sanoilla kuvailisit Selkosanomiam?

Vastaajien määrä: 78

Poimintoja avoimista vastauksista:

"Mukava lisä erityisluokan opetuksessa!"

"Toivoisin, että esim. vastaanottokeskuksiin joku taho kustantaisi Selkosanomiat."

"Te olette tärkeä ystävä minulle, koska sitä minä kehitän suomen kieleni ja tiedän enemmän suomesta."

"Lehteen kannattaisi tehdä juttuja lisää eri puolilta Suomea, idästä, Lapista, lännestä, saaristosta. Ei ainoastaan pääkaupungista."

"Erinomainen lehti tarkoitukseensa, mutta kaipaisin pikkusisarta tai -veljeä sille, joka olisi vielä yksinkertaisempi."

"Hyvä lehti sosiaalialan ammattilaisille heidän työvälineenä. Sitä voi suositella asiakkaille ja yhdessä lukeminen asiakkaiden kanssa on antoisaa."

"Hyvä oppimateriaali kehitysvammaisille oppilailleni, joille "normilehti" on liian vaikea."

"Toivoisin kirjeenvaihto ilmoituksia enemmän."

"Tarpeellinen myös ikääntyneille kantasuomalaisille."

Millaisilla sanoilla kuvailisit Selkosanomia?

Kaikki avoimet vastaukset:

1. Mielenkiintoinen lehti, joka sopii hyvin monenlaisille lukijoille. Muitakin lehtiä lukeville lyhyesti tärkeimmät asiat esittävä lehti hyvä tietolähde.
2. Loistava opetuskäytössä. Toivoisin, että esim. vastaanottokeskuksiin joku taho kustantaisi Selkosanomiat. Olisi hyvä kielenoppimisen kannalta ja samalla sinne voisi laittaa juttuja koskien Suomen tapa- ym. kulttuuria.
3. melkein hyvää sanoamlehti
4. Ok
5. Hyvä riittävän pieni riittävän suuri
6. Selkeä, helppo
7. Hyvä yleislehti esimerkiksi maahanmuuttajille, sopii myös kielen opetteluun. Nopea katsaus ajankohtaisiin asioihin ikääntyneille
8. Jos suoraan sanon aika tylsä lehti, liian paljon samoja asioita joita saa tv uutisista.
9. Selkeä, monipuolinen, sopivan pituinen.
10. Värikäs, iloinen, selkeä, tarpeellinen
11. Hei Selkosanomiat
Te olette tärkeä ystävä minulle, koska sitä minä kehitän suomen kieleni ja tiedän enemmän suomesta.
Te olette auttaneet minua paljon suorastan ollette minun opettaja.
12. monipuolinen, kiva, mielenkiintoinen siis olen aika tyytyväinen :) olisi kiva kuitenkin jos olisi lisää suomen kielen harjoituksia ja haastattelujuttuja. Tämä lehti on auttanut minua paljon!
13. Ajankohtaisia asioita mielenkiintoisesti ja sopivan lyhyesti.
14. Tarpeellinen myös ikääntyneille kantasuomalaisille
15. Helppolukuinen, monipuolinen ja kiinnostavia aiheita.
16. Lehti on hyvä!
17. monipuolinen ja ajankohtainen
18. tärkeä, hyödyllinen
19. Tiivis, asiallinen ja visuaalinen.
20. Hyvä selkeä lehti.
21. SELKEÄ JA AJANKOHTAISIA KIINOSTAVIA AIHEITA
22. Vakiintunut lehti, jossa on uutisia maailmalta ja kotimaasta. Toivoisin lehteen lisää juttuja mielenkiintoisista henkilöistä. Ei kuvia asiantuntija-haastatteluista! Myös isot omat jutut, kuten

keskiaukeama, ovat hyviä. Lehteen kannattaisi tehdä juttuja lisää eri puolilta Suomea, idästä, Lapista, lännestä, saaristosta. Ei ainoastaan pääkaupungista. Myös Suomen lähimaista ja Euroopasta pitäisi tehdä juttuja. Baltian maista esimerkiksi.

23. Varsin hyvä.
24. Laadukas ja helppo kieli.
25. Auttaa pysymään ajan hermolla.
26. Hyvä, Kiva, Selkeä.
27. Selkeä, ajankohtainen, helppolukuinen, kiinnostava, monipuolinen, kaikille jotakin -periaate.
28. Ihan hyvä lehti.
29. Helppo lukea, asiakkaat täällä Pajalan toimintakeskuksessa pitävät todella paljon lehdestä.
30. selkoselkeä
31. Mukava, selkeä
32. Helppolukuinen
33. Asiallinen selkeä lehti.
34. Sopivan kokoinen.
35. Selkeät, mielenkiintoiset
36. Selkeä, helppolukuinen, jutut sopivan pituisia asiakkaille.
37. Mukava lisä erityisluokan opetuksessa!
38. hyvä lehtiä
39. hyvä lehti
40. hyvä lehti
41. Kiva lehti on selkosanomat.
42. kiva lehti
43. Hyvä.
44. Selkeä, miellyttävä
45. Työssäni helposti luettava, kuulijat ymmärtävät kuulemansa.
46. Melko hyvä.
47. kiva lehti
48. hieno))))
49. Selkosanomat on uutislehti ja uutiset ovat vaikeita ymmärtää.
50. Hyvä lehti
51. Hyvä.
52. Mielenkiintoinen lehti.
53. Hyvä, kiinnostava, tärkeä.
54. Hyvä lehti.
55. Ihan hyvä
56. helpoo ymmärtää
57. Kiva.
58. Asiallinen, helppolukuinen.
59. Erinomainen lehti tarkoitukseensa, mutta kaipaisin pikkusisarta tai -veljeä sille, joka olisi vielä yksinkertaisempi.
60. Selkeät, hyvät jutut.
61. Hyvä lehti.
62. Mielenkiintoinen.
63. Selkeä.
64. Hyvä lehti sosiaalialan ammattilaisille heidän työvälineenä. Sitä voi suositella asiakkaille ja yhdessälukeminen asiakkaiden kanssa on antoisaa.

65. sopiva ihmisille, jotka haluavat kehittää suomen kielen suomen taito, oppia uusia jne.
66. Selkosanommat on mielestäni hyvä lehti mutta voisi olla vähän paksumpikin.
67. Selkerä ja mielenkiintoinen. Hyvä oppimateriaali kehitysvammaisille oppilailleni, joille "normilehti" on liian vaikea.
68. Selkeästi, joskus vähän liian sormella opettavaisesti ajankohtaisista asioista
69. Tarpeellinen, selkeä, hyvä materiaali opetuksessa.
70. selkeä, helpoo lukea, miellyttävä, kiinnostava
71. Tärkeä laajenevan marginaaliryhmän tiedonvälittäjä, jonka toimistaa soisi arvostettavan.
72. hyvä
73. hyvä
74. Yhteiskunnalliset maailman ja kotimaan poliittisesti kiinnostavat jutut.
75. hyvä ja selkeä lehti
76. Hyvä, asiallinen
77. Sopivan kokoinen sekä käteen että pituudeltaan. Monipuolinen ja kiinnostava.
78. En olle varma koska minulle Ei vaan sovi

3.21. Terveisiä toimitukselle

Kysymys nro 21. Tähän voit kirjoittaa muita terveisiä tai toivomuksiasi toimitukselle.
Vastaajien määrä: 59

Poimintoja avoimista vastauksista:

"Ainoa miinus ovat usein toistuvat painovirheet."

"Paperilehden saatavuutta voisi helpottaa. Itse en ainakaan tiedä mistä sen voisin löytää, jos en joskus sattumalta ole ottanut matkaan."

"On hyvä, jos lehdessä on eritasoisia juttuja. Joka lehdessä joku "tosi helppo" teksti myös."

"Lehti on minulle tärkeä. Jaksan lukea sen hyvin. Odotan aina, että koska lehti tulee."

"Käytämme luokassa lehteä siten, että poimin uutisista/teksteistä lauseita. Jätän tyhjiä kohtia oppilaan etsittäväksi. Usein oppilaat pyytävät selkkistehtäviä tunnin täytteeksi tai vapaahetkeen. Jos 10 uutista etsii ja

löytää puuttuvat sanat, saa palkinnoksi suun makeaksi :=)”

”Selkosanomien ovat erittäin hyvä ja käytetty media meillä valmentavassa koulutuksessa. Oppikirjoja ja oppimateriaalia on vähän, joten Selkosanomien avulla saa helposti tehtyä erilaisia harjoituksia esim. äidinkieleen.

Olenkin laatinut noin 50 tekstin paketin Selkosanomien eri aiheista, jotka eivät vanhene esim. mönkijät, lemmikkieläimet, matkailu jne. Teen artikkeleihin tehtäviä esim. sanaristikkoja, täydennä lauseita, vastaa kysymyksiin tekstin perusteella, otsikoi ja alleviivaa jne. Tekstit ovat nuorille mieluisia! Todella hyödyllinen ja tarpeellinen lehti kehitysvammaisten parissa työskentelevälle opettajalle.”

”Puheterapeuttiharjoituksiin kohtuuhyvä, mutta lyhyemmät jutut: vieläkin selkokielisempi teksti olisi vielä parempi. Tarkoitin, että jutuissa on melkoisen pitkiä lauseita ja pitkiä, monimutkaisia sanoja, jotka vaikeuttavat luetun ymmärtämistä. Kielioppirakenteet voisivat olla vielä yksinkertaisempia.”

Kaikki avoimet vastaukset:

1. Kiitos mielenkiintoisesta lehdestä!
2. tarvitsemme joka päivä ja erilaisia asioita julkaisee
3. Kiitos
4. Ajankohtaisia asioita jotka liittyy vammaisuuteen
Lait
asuminen
Työllistyminen
Esteettömyys
5. Jos lehti ilmestyisi hieman useammin, olisivat asiasisällöt ajankohtaisempia nopeasti muuttuvassa maailmassa.
6. Enemmän saisi olla muuta asiaa kuin normaaleja uutisia kiitos.
7. Ainoa miinus ovat usein toistuvat painovirheet.
8. Selkosanomien ovat erittäin hyvä ja käytetty media meillä valmentavassa koulutuksessa. Oppikirjoja ja oppimateriaalia on vähän, joten Selkosanomien avulla saa helposti tehtyä erilaisia harjoituksia esim. äidinkieleen. Olenkin laatinut noin 50 tekstin paketin Selkosanomien eri aiheista, jotka eivät vanhene esim. mönkijät, lemmikkieläimet, matkailu jne. Teen artikkeleihin tehtäviä esim. sanaristikkoja, täydennä lauseita, vastaa kysymyksiin tekstin perusteella, otsikoi ja alleviivaa jne. Tekstit ovat

nuorille mieluisia! Todella hyödyllinen ja tarpeellinen lehti kehitysvammaisten parissa työskentelevälle opettajalle. :)

9. Kiitos teille kaikille ja toivon kaikkia hyvää teille.
10. Kiitos avusta, olette auttaneet minua aika paljon ymmärtämään ja puhumaan suomea paremmin :) Terveisiä Serbiasta
11. Kiitos, hyvä lehti!
12. Vastaukset annettu Emil-kodin asukkaiden puolesta.
13. Jatkaa samsan malliin, olen ollut hyvin tyytyväinen ja innostunut lukemaan!
14. Lehti on minulle tärkeä jaksan lukea sen hyvin. Odotan aina että koska lehti tulee.
15. Paperilehden saatavuutta voisi helpottaa. Itse en ainakaan tiedä mistä sen voisin löytää, jos en joskus sattumalta ole ottanut matkaan.
16. Verkkosivuilla lukija tekee hassuja lukivirheitä; esim. maailmanmestaruuskisat mm.kisat luettiin millimetrikisoina.
Siihen toivomme parannusta.
17. Käytän Selkosanomien juttuja opetusmateriaalina. Kieli on helpotettua, mutta puhutaan oikeista asioista. Kieli on hyvää.
18. Nuorten juttuja enemmän.
19. On hyvä, jos lehdessä on eritasoisia juttuja (joka lehdessä joku "tosi helppo" teksti myös.
20. Täydennys vastaukseen 4.: Palaan lehden lukuun useana päivänä.
Täydennys vastaukseen 12.: Erityisesti rivin pituus on hyvä suhteessa rivin korkeuteen.
21. Hyvää jatkoa tälle vuodelle 2016 - useita vastaajia.
22. Hyvää kesää kaikille.
23. Luemme Selkosanomia oppitunnilla. Oppilaiden ikäjakautuma 16-23-vuotiaita. Nuoret kaipaavat Selkosanomiin sarjakuvia :) TV:n Selkosanomat ovat tosi hyvä juttu, joka keskittyy ajankohtaiseen aiheeseen. Selkosanomat netissä tulevat vuorokauden myöhässä!
24. Käytämme luokassa lehteä siten, että poimin uutisista/teksteistä lauseita. Jätän tyhjiä kohtia oppilaan etsittäväksi. Usein oppilaat pyytävät selkkistehtäviä tunnin täytteeksi tai vapaahetkeen. Jos 10 uutista etsii ja löytää puuttuvat sanat, saa palkinnoksi suun makeaksi :)
25. Puheterapeuttiharjoituksiin kohtuu hyvä, mutta lyhyemmät jutut: vieläkin selkokieliempi teksti olisi vielä parempi.
Tarkoitan, että jutuissa on melkoisen pitkiä lauseita ja pitkiä, monimutkaisia sanoja, jotka vaikeuttavat luetun ymmärtämistä. Kielioppirakenteet voisivat olla vielä yksinkertaisempia.
26. Täydennyksenä vastaukseen 10: Kielen vaikeus riippuu aiheesta. Esimerkiksi politiikan asiat vaikeaselkoisia.
Haastattelu Maija Vilkkumaasta.
Juttuja harrastuksista.

Vastasimme yhdessä, ikä 16-65 vuotta.

27. Saisi ilmestyä kesälläkin paperilehtenä.
28. Ruokaa liittyviä reseptejä ja leivonnaisia. Liikuntavinkkejä kotiin ja venytys liikeitä.
29. Lehteä ehtii odottaa, koska ilmestyy niin harvoin.
Uutiset ehtivät vanhentua.
30. Ristisanatehtävä ja siihen liittyvät palkintoarvonnat takaisin lehteen!
31. risti-sana tehtävät takaisin
32. Ristisanatehtävä takaisin

33. Olen kiinnostunut tekemään ristikoitytja sen haluaisin lehteenkin takaisin palkintoineen
34. Koivoisin ristikoita selkosanomaan.
35. Ristikoita
36. Voisi lisätä nuoria koskevia aiheita, samoin koulutusaiheita.
37. Lehden kieli on liian helppoa minulle, mutta sopivaa asiakkaille. (puheterapeutti)
38. ristikot takaisin
39. Vaan kiitos))))
 Luen töissä (kun olin töissä korttelikodissa, siellä on monta ulkomaalaisia). Nyt minulla on toinen työ, minä haluan kehittää lukemaan asiakasta. Laitan esille Selkosanommat)))) Ja kirkossa on yksi ystävä Venäjällä, hän harrastaa Suomea. Ystäväni lue kaikki lehdet.
 Säilytän kaikki lehden ja vien ystävälle Tyröön kirkkoon. Kirkko sijaitsee Leningradin alueella, siellä pappi puhuu suomea. Luterilainen kirkko. Paljon hyötyä!
40. Toivottavasti suomen lukiodien abiturientit ottavat lehden tueksi Yle uutiset selkosuomeksi, tv ja radio.
41. Kiitos hyvästä lehdestä! P.S. Täytetty isän avustuksella.
42. Hei,
 Olen erittäin tyytyväinen Selkosanomiin. Lehden kautta voi oppia ja harjoitella suomen kieltä sekä saada uutta tietoa Suomesta.
43. Ihan hyvä näin, mutta jos nämä toiveet toteutuu, kiitos.
44. Kiitos paljon selkosanomisesta. Se on tosi hyvää opia suomen kieli kun joku käydä kieli koulu. Joskus opettaja antaa samaalainen artikeli mutta se on helpompia minulle kun minä on luettu jo ja vastamiinen on helppo. Kun lue sama artikeli opettajani, se on helppo kysy mitä oli epäselvää ja myöskin opettaja käyttää erilainen kertomukset voi saa käydä sama sanat.
45. Selkosanomien numeroista saan mukavaa hyödynnettävää materiaalia oppitunneille.
46. Kiitos hyvästä lehdestä!
47. Värikkäämpiä kuvia.
48. Voisiko tehdä kevyt, helppo ja vähemmän politiikkaa yms. "asiaa" sisältävän lehden? Sellaisille, joiden olisi hyvä harjoitella lukemista, mutta Selkosanommat on liian asiallinen ja hyvätasoisille henkilöille suunnattu, ja jää sen vuoksi vähälle lukemiselle. Vähän aikakausilehden, nuortenlehden tyyppinen: Apu, Seura, ET-lehti
 Osaan pääasiassa lukea isoja kirjaimia, liian hidasta ja vaivalloista pineillä kirjaimilla.
49. Lisää lukijoita, hyviä ja hauskoja juttua lehteen.
50. Ristikko takaisin! Se oli parasta lehdessä, ei ollut liian vaikea.
51. Suuret kiitokset ja jatkakaa samaan malliin.
52. Olen eläkkeellä oleva erityisopettaja ja kiinnostunut pitemmän aikaa selkomateriaalista.
 Opetustyössäni muokkasin opetusmateriaaleja selkokielelle ja sain siitä oppilailtani hyvää palautetta oppimisessa tapahtuvan ahaa-elämyksen muodossa. En ole saanut varsinaista selkokoulutusta, vaikka olen sitä usein suunnitellutkin.
 Olisiko minulle käyttöä toimituksessanne?
53. lisää aiheita kuten kehitysvammaisten omat kutsunnat
54. uusia aiheita kuten kehitysvammaisten omat kutsunnat
55. Olen 25 vuotta surannut lehden kehitystä ja toivon että Selkosanommat pysyy sekä painettuna että nettiversiona.Toivon että lehti pysyy myös kohtuuhintaisena.
56. toivoisin kireenvaihto ilmoituksia enemmän
57. Teksti voisi olla ajoittain tummempi.
58. Hyvää jatkoa!
59. Voisitko laittaa sähköpostia minulle kiitos

4. Teemahaastattelujen tuloksia

4.1. Koskelan palvelukeskuksen vanhuksia

”Selkosanomat on ihmisystävällinen lehti.”

Haastattelu tehtiin Koskelan monipuolisessa palvelukeskuksessa 1. huhtikuuta 2015. Keskusteluun osallistui kuusi osaston F4 asiakasta ja sosiaaliohjaaja **Kaisa Iijalainen**. F4 on arviointi- ja kuntoutusosasto. Osa asiakkaista on osastolla lyhyitä aikoja. Kuntoutuksen tarkoitus on tukea vielä kotona pärjäämistä.

Iijalainen ja asukkaat olivat lukeneet Selkosanomien numeroa 6 ja keskustelleet siihen liittyvistä kysymyksistä. Ryhmän jäsenet eivät yleensä lue Selkosanomia näin tarkkaan ja ajatuksella. Vaikutelmaksi jäi, että kun lehteen oli tutustuttu tarkemmin, suhtautuminen siihen muuttui myönteisemmäksi.

- Selkosanomat on ihmisystävällinen lehti, sanovat haastateltavat asukkaat.

Metro-lehteä luetaan osastolla ääneen. Asiakkaat lukevat myös Helsingin Sanomia. Selkosanomista pidetään kuitenkin eniten.

Sosiaaliohjaaja Kaisa Iijalainen lukee ääneen ryhmissä asiakkailleen Selkosanomien juttuja. Sitten jutuista keskustellaan yhdessä. Numerossa 6/2016 juttu muistisairaiden kylästä kiinnosti eniten.

- Muistikylä-jutun kuvitus on onnistunutta. Kuvia on myös sopivan paljon, sanoo Kaisa Iijalainen.

Iijalaisen mielestä Selkosanomien kieli on sopivan helppoa, mutta ei ärsyttävän simppeliä. Sitä lukiessa ei tunne myötähäpeää.

- Siksi kuuntelijoiden mielenkiinto pysyy yllä. Helsingin Sanomilla ei voi tehdä samoin.

- Selkosanomia pitäisi kierrättää osastolla enemmän ja käyttää muutenkin enemmän, sanoo Kaisa Iijalainen lopuksi.

Mikä uusimman Selkosanomien juttu kiinnosti eniten, mikä vähiten ja miksi? Saa mainita useitakin esimerkkejä.

- Juttu paralympialaisista oli hyvä.

- Muistisairaiden kylä kiinnosti. Sellaisia pitäisi rakentaa muuallekin.

- Pilapiirros ja sarjakuva ovat kivoja!

- Hyvä, että Selkosanomat on ajankohtainen, ja kertoo esimerkiksi terrorismista.

- Vähiten kiinnostivat urheilu ja sää.

Mistä asioista lehti voisi kertoa enemmän? Mistä vähemmän? Esimerkiksi kotimaa, ulkomaat, urheilu, kulttuuri, viihde, harrastukset ym.

- Lisää kulttuuria. Millaisia kulttuuritapahtumia on tarjolla?
- Lisää paikallisia uutisia. Esimerkiksi Helsingin kaavoitus kiinnostaa.
- Juttuja voisi syventää. Taustatietoa ja analyysseja tarvittaisiin enemmän.
- On hyvä, että Selkosanomissa on lyhyitä juttuja, mutta myös pitempiä taustajuttuja voisi olla enemmän.

Onko Selkosanomien kieli liian vaikeaa, sopivaa vai liian helppoa?

- Fontti on sopiva ja selkeä.
- Kieli on sopivan luontevaa, ei ärsyttävän simppeliä.
- Kieli on sopivaa useimmille.
- Ei saisi olla kauheasti numeroita.

Pitäisikö Selkosanomissa olla enemmän tekstiä tai enemmän kuvia?

Osa toivoo enemmän kuvia, toiset pitävät kuvien määrää sopivana.

Luetko mieluummin paperilehteä vai verkkolehteä? Miksi?

- Ehdottomasti paperilehti! sanovat melkein kaikki osasto F4:n haastateltavat.

Joillakin osastolla on oma tietokone ja osaston aulassa on yksi yhteinen tietokone. Mutta vain harvat käyttävät tietokonetta.

4.2. Suomea opiskelevia maahanmuuttajia

Mikä Selkosanomien nro 1/2016 juttu kiinnosti eniten, mikä vähiten ja miksi?

Saa mainita useitakin esimerkkejä.

Maahanmuuttajaopiskelijat kokevat, että he saavat Selkosanomista tietoa Suomen ajankohtaisista asioista, suomalaisesta kulttuurista – tavoista, juhlapäivistä, musiikista – sekä oppivat suomen kieltä.

Opiskelijat tutustuivat pääasiassa Selkosanomien numeroon 1/2016. Heitä kiinnostivat suomalaiset ilmiöt kuten sauna ja Eppu Normaali. Toisaalta monia kiinnostivat nimenomaan ulkomaan uutiset.

Kallion yleinen sauna – ”Kiinnosti eniten, koska tykkään saunasta.”

Opiskelija

”Enemmän suomalaista musiikkia ja poppia. Olen Eppu Normaali -fani ja haluaisin tietää siitä enemmän.”

Opiskelija

”Katupartiot kiinnostivat nrossa 1. Vältämme joskus arkaluontoisimpia aiheita.”

S2-opettaja

Mistä asioista lehti voisi kertoa enemmän?

”Lyhyempiä ja helpompia juttuja. Lisää juttuja esimerkiksi uusista laeista, lisää kansalaisinformaatiota.”

Kolme opiskelijaa

”Lyhyitä, kuvallisia juttuja on helpompi käyttää opetuksessa. Niiden avulla opiskelijat saavat onnistumisen tunteita.”

S2-opettaja

Auttaako Selkosanomat suomen kielen opiskelussa? Millä tavalla?

Sekä opiskelijoiden että opettajien mukaan Selkosanomat on hyvä tuki kielen opiskelussa. Kun osaa suomen kielen alkeet, perussanaston, voi Selkosanomaa jo lukea, vaikka kaikki sanat eivät olisikaan tuttuja. Monet opiskelijat kertovat, että he etsivät Selkosanomissa olevia uusia ja outoja sanoja sanakirjoista tai internetistä.

”Kyllä. Selkosanomat auttaa suomen kielen opiskelussa. Voi löytää uudet sanat, lukea uutiset.”

Opiskelija

”Käyttökelpoisuus opetuksessa riippuu teemoista, joita Selkosanomat käsittelee. Melkein aina löytyy jotain.”

S2-opettaja

”Vähintään A2.1 ja A2.2 -kielitaito tarvitaan. Eli noin kuuden kuukauden opiskelu ja sen jälkeen voidaan käyttää (Selkosanomaa).”

S2-opettaja

”Teemme artikkelien lähilukutehtäviä. Edistyneimmät saavat lukea itse.”

S2-opettaja

Onko Selkosanomien kieli liian vaikeaa, sopivaa vai liian helppoa?

”No, se (kieli) on liian vaikeaa, mutta kun luen monta kertaa ymmärtää hyvin.”

Opiskelija

”Riippuu aiheesta ja teemasta. Esimerkiksi politiikan kieli on vaikeaa.”

Opiskelija

”Etsin itse sanojen merkityksiä ja opettelen niiden eroja, jos en tunne niitä. Esimerkiksi pimeä – pehmeä, sauva – savu. Konteksti, missä sanat ovat, auttaa ymmärtämään niiden merkityksiä.”

Opiskelija

”Lehti ei saa olla liian holhoava. Lukijoiden pitää tulla kohdatuiksi aikuisina.”

S2-opettaja

Pitäisikö Selkosanomissa olla enemmän tekstiä tai enemmän kuvia?

”Kuvien ja tekstien tasapaino on hyvä.”

S2-opettaja

Luetko mieluummin paperilehteä vai verkkolehteä? Miksi?

Jotkut opiskelijat lukevat mieluummin verkkolehteä. Valinnalle on neljä perustelua: verkkolehti on ilmainen, se on aina mukana puhelimessa, tehtävät ovat sen mukana ja se säästää paperia sekä luontoa.

”Minulle sopii sekä että. Esimerkiksi kurssilla minulle sopii paperilehti. Mutta kun odotan lapsia jäähallissa tai uimahallissa, minulle sopii tabletti tai läppäri.”

Opiskelija

Maahanmuuttajaopiskelijoita Stadin aikuisopisto, Polku-ryhmä, A2.2, B1.1 -tason opiskelijoita, opiskelleet 1–2 vuotta suomea. Opettaja Inka Hard.

Opettaja tekee tehtäviä Selkosanomien jutuista.

Mikä Selkosanomien nro 1/2016 juttu kiinnosti eniten, mikä vähiten ja miksi? Saa mainita useitakin esimerkkejä.

Opiskelijoiden vastauksia - eniten kiinnostavia:

Iranin pakotteet voidaan purkaa – ”Mä tykkään politiikasta.”

Ruotsin asevelvollisuus

Uusia sanoja suomen kieleen – ”Mielenkiintoinen artikkeli, koska olen suomen kielen opiskelija.”

Uusia sanoja suomen kieleen – ”Mielenkiintoinen minulle, koska opiskelen suomen kieltä.”

Katupartiot halutaan kieltää – ”Koska se on tärkeä asia nyt.”

Eppu NormaaLin syntymäpäivät – ”Minä haluan mennä hänen konserttiin.”

Kallion yleinen sauna – ”Kiinnosti eniten, koska tykkään saunasta.”

Naisia ahdisteltiin Saksassa – ”Saksa on minun kotimaani.”

Uusia sanoja suomen kieleen – ”Koska on mielenkiintoista tietää jotakin uutta.”

Vanhuksille liikaa lääkkeitä – ”Minusta tästä täytyy puhua paljon enemmän.”

Pääkirjoitus – ”Koska se näyttää kiinnostavalta ja on hyvä tietää Suomesta.”

Eppu NormaaLin syntymäpäivät – ”Koska se on hyvä bändi ja minä tykkään musiikista.”

Uusia sanoja suomen kieleen – ”Oli mielenkiintoinen. Tästä voi löytää uusia sanoja.”

Vähiten kiinnostavia:

Katupartiot halutaan kieltää

”Saunajuttu ei ollut mielenkiintoinen, koska kaikki ihmiset Suomessa menevät saunaan.”

”Saunajuttu ei ole mielenkiintoinen.”

Luvassa kovia pakkasia

Raveissa on jännittävää – ”En tykkää raveista.”

Vanhuksille uusia lääkkeitä – ”Minä en ole kiinnostunut, koska en ole kiinnostunut lääkkeistä.”

Mistä asioista lehti voisi kertoa enemmän? Mistä vähemmän? Kotimaa, ulkomaat, urheilu, kulttuuri, viihde, harrastukset ym.

Enemmän, nämä mainittiin:

ulkomaat

kotimaa

kotimaa

kotimaa

ulkomaat

”Naisia ahdisteltiin Saksassa. Nyt sama ongelma Suomessa.”

Kulttuuria

”Ulkomaan uutiset ovat mielenkiintoisia.”

”Haluaisin tietää enemmän urheilusta ja viihteestä.”

”Minä voisin lukea enemmän kotimaan juttuja ja urheilua.”

Viihdettä

Kulttuuri, viihde ja harrastukset.

Vähemmän:

ulkomaat

ulkomaat

viihde

"Itsemurhapommittaja Istanbulissa – En ole kiinnostunut Turkista."

ulkomaat

"Urheilu-uutiset ovat minusta vähemmän mielenkiintoisia."

"Vähemmän kulttuuria."

Auttaako Selkosanomat suomen kielen opiskelussa? Millä tavalla?

"Auttaa vähän lukemaan oppimisessa."

"Se auttaa ymmärtämään tärkeitä asioita. Se auttaa tekstin ymmärtämisessä."

"Auttaa. On hyvä, jos voi lukea ja ymmärtää suomalaiset uutiset."

"Kyllä. On hyvä, koska haluan lukea ja opiskella uusia sanoja."

"Minulla auttaa suomen oppimisessa, kun teen tehtäviä internetissä Selkosanomat-sivustossa."

"Joo, Selkosanomat auttaa. Lukemalla selkokieltä voit oppia lisäksi suomea."

"Joo, koska saa lukea."

"Totta kai! Lukemalla selkokieltä voit oppia lisäksi suomea."

"Tietysti. Kun luen enemmän, harjoittelen enemmän suomea."

"Tämä auttaa suomen kielen opiskelua, koska opimme paljon uusia sanoja."

"Joo, auttaa paljon ymmärtämään suomen kieltä ja maan tilannetta, taloutta ja politiikkaa yms."

"Kyllä. Selkosanomat auttaa suomen kielen opiskelussa. Voi löytää uudet sanat, lukea uutiset."

Onko Selkosanomien kieli liian vaikeaa, sopivaa vai liian helppoa?

"Sopivaa"

"Sopivaa"

"Kieli on sopivaa minulle."

"Minulle Selkosanomien kieli on sopivaa, mutta en tiedä kaikkia sanoja."

"Sopivaa."

"Sopivaa."

"Sopivaa."

"Haluaisin, että on vähän vaikeampi."

"On vähän vaikeaa, koska joskus on lauseita, joita en ymmärtänyt."

"No, se on liian vaikeaa, mutta kun luen monta kertaa ymmärtää hyvin."

"Selkosanomien kieli on liian vaikeaa minulle."

Pitäisikö Selkosanomissa olla enemmän tekstiä tai enemmän kuvia?

"Tämä on hyvä."

"Pidän siitä, että olisi enemmän kuvia."

"Enemmän kuvia."

"Parasta on, kun tekstiä ja kuvia on yhtä paljon."

"Pidän enemmän tekstistä kuin kuvista."

"Tässä on riittävästi kaikkea."

"Molemmat ovat hyviä."

"Ihan hyvää tekstiä ja kuvia."

"Ei tarvitse vaihtaa mitään. Minä luulen, että kaikki on tasapainossa."

Luetko mieluummin paperilehteä vai verkkolehteä? Miksi?

"Luen verkkolehteä, koska se on aina puhelimessa."

"Verkkolehti on minulle parempi, koska se on ilmainen."

"Verkkolehti on parempi, koska siellä ovat tehtävät."

"Luen paperilehteä, koska sitä voi lukea joka paikassa."

"Luen verkkolehteä, koska ei tarvitse paljon paperia kotona." (Säästän paperia)

"Minä luen mielellään verkkolehteä, koska se auttaa säästämään luontoamme." (Säästän paperia.)

"Minulle sopii sekä että. Esimerkiksi kurssilla minulle sopii paperilehti. Mutta kun odotan lapsia jäähallissa tai uimahallissa, minulle sopii tabletti tai läppäri."

"Mieluummin luen paperilehteä, koska voit lukea pikkuhiljaa. Mutta verkkolehti on hyvä, koska ei tarvitse papereita."

"Paperilehteä."

"Minä pidän verkkolehdestä."

Axxell, kouluttaja Tuulia Lehtonen, Tikkurila:

"Selkosanomat sopii A2.1, A2.2 –opiskelijoille."

"Opiskelijat toivovat enemmän sanaristikoita ja pilakuvia."

"Kuvien ja tekstien tasapaino on hyvä."

"Internetissä olevat tehtävät ovat välillä helppoja, välillä vaikeita."

"Luemme myös Metro-lehteä ja Vantaan Sanomia."

"Käyttökelpoisuus opetuksessa riippuu teemoista, joita Selkosanomat käsittelee. Melkein aina löytyy jotain."

"Vähintään A2.1 ja A2.2 -kielitaito tarvitaan. Eli noin kuuden kuukauden opiskelu ja sen jälkeen voidaan käyttää."

"Teemme artikkelien lähilukutehtäviä. Edistyneimmät saavat lukea itse."

"Katupartiot kiinnostivat nrossa 1. Vältämme joskus arkaluontoisimpia aiheita."

"Ei tarvita tätä helpompaa ´erikoishelppoa´ kieltä."

”Toivon, että Selkosanomien olisi suomen kielen opiskelijan ensimmäinen sanomalehti ja siitä siirryttäisiin seuraaviin sanomalehtiin.”

”Lehti ei saa olla liian holhoava. Lukijoiden pitää tulla kohdatuksi aikuisina.”

Axxell, Tikkurila, Suomen kielen opiskelijoiden näkemyksiä:

Ekaterina Kokkonen, Katja, 33 vuotta, Venäjä, opiskellut suomea kuusi kuukautta

Tatjana Jersova, 33 vuotta, Viro, opiskellut suomea kolme kuukautta

Tahseen Ali Aws, 27 vuotta, Irak, tuli Suomeen 1,5 vuotta sitten, opiskellut suomea kolme kuukautta

Mikä Selkosanomien nro 1/2016 juttu kiinnosti eniten, mikä vähiten ja miksi?

Saa mainita useitakin esimerkkejä.

Katja:

”Minua kiinnosti eniten uutiset kotimaasta ja urheilusta. Poliitikko ei kiinnosta, pilakuva kiinnostaa. Jutut ovat vähän vaikeita.”

”Juttu uusista suomen kielen sanoista oli ok.”

Tahseen:

”Luen lehteä monta kertaa. Pienet jutut ovat parempia.”

Mistä asioista lehti voisi kertoa enemmän? Mistä vähemmän? Kotimaa, ulkomaat, urheilu, kulttuuri, viihde, harrastukset ym.

Tatjana:

”Minua kiinnostavat jutut arkipäivästä. Mitä tapahtuu joka päivä? Uutiset eivät kiinnosta niin paljon. Lisää kulttuurista, tietoa esimerkiksi konserteista. Minulla ei ole aikaa etsiä itse.”

”Enemmän kotimaan uutisia, viihdettä ja harrastuksia. Voisi olla myös säätietoja, horoskooppi ja helppo sanaristikko.”

Katja ja muut samaa mieltä:

”Lyhyempiä ja helpompia juttuja. Lisää juttuja esimerkiksi uusista laeista, lisää kansalaisinformaatiota.”

Auttaako Selkosanomat suomen kielen opiskelussa? Millä tavalla?

Tahseen:

”Totta kai se auttaa minua, koska opin uusia sanoja. Etsin itse sanojen merkityksiä ja opettelen niiden eroja, jos en tunne niitä. Esimerkiksi pimeä – pehmeä, sauva – savu. Konteksti, missä sanat ovat, auttaa ymmärtämään niiden merkityksiä.”

Katja:

”Selkosanomien avulla Suomen elämä tulee tutuksi. Saa tietää paljon uusista sanoista ja Suomen kulttuurista.”

Tatjana:

”Joo kyllä auttaa, koska on kirjoitettu helpolla kielellä ja on helppoja lauseita. On paljon uusia sanoja.”

Onko Selkosanomien kieli liian vaikeaa, sopivaa vai liian helppoa?

Tahseen:

”Vaikeaa.”

Tatjana:

”Sopivaa. Olen asunut Virossa, ja se auttaa ymmärtämään myös suomea.”

Katja:

”Riippuu aiheesta ja teemasta. Esimerkiksi politiikan kieli on vaikeaa.”

Pitäisikö Selkosanomissa olla enemmän tekstiä tai enemmän kuvia?

Tatjana:

”Molempia on tarpeeksi ja sopivasti. Juttu uusista sanoista oli hyvin kuvitettu.”

Tahseen:

”Juttu, jossa kuvassa oli miehiä saunassa, kiinnitti huomiota.” (nauraa) ”Kuvia voisi olla enemmän.”

Katja:

”Juuri tarpeeksi molempia.”

Luetko mieluummin paperilehteä vai verkkolehteä? Miksi?

Tahseen:

”Verkkolehti on parempi. Sitä on helppo lukea.”

Katja:

”Minulle on parempi lukea paperilehteä. Sitä on helppo lukea eri paikoissa – sohvalla, sängyssä, keittiössä. Ja internetissä minun silmät tulevat kipeiksi, jos luen paljon aikaa. Paperilehdestä on helppo keskustella yhdessä.”

Tatjana:

”Paperilehti on minulle parempi. Minä en voi istua kauan tietokoneella.”

Kouluttaja Kinga Janatuinen-Rosza, Spring House Oy, Kerava

Syyskuun lopussa 2015 alkanut kurssi, A 1.3, A 2.1 -tasolla.

”Selkosanomien pitkät artikkelit ovat opiskelijoiden kannalta liian pitkiä. Lyhyitä, kuvallisia juttuja on helpompi käyttää opetuksessa. Niiden avulla opiskelijat saavat onnistumisen tunteita.”

”Opiskelijat haluavat tietää Suomesta ja lukea enemmän Suomesta kertovia uutisia.”

Mikä Selkosanomien nro 1/2016 juttu kiinnosti eniten, mikä vähiten ja miksi?

Saa mainita useitakin esimerkkejä.

”Juttu pakolaistilanteesta kiinnosti, surullinen tarina.”

”Ulkomaat kiinnostavat: mitä tapahtuu muissa maissa.”

Ei kiinnosta:

”Naisten ahdistelu.”

Kiinnostaa:

”Juttu naisten ahdistelusta on tärkeä, koska kaikki elämään liittyvät jutut ovat tärkeitä.”

Mistä asioista lehti voisi kertoa enemmän? Mistä vähemmän? Kotimaa, ulkomaat, urheilu, kulttuuri, viihde, harrastukset ym.

Enemmän:

”Urheilua, jalkapalloa, kotimaata, ulkomaiden uutisia, enemmän maailmalta ja Suomesta.”

”Enemmän kulttuuria ja viihdettä, ei urheilua.”

”Enemmän suomalaista musiikkia ja poppia. Olen Eppu Normaali -fani ja haluaisin tietää siitä enemmän.”

Auttaako Selkosanomat suomen kielen opiskelussa? Millä tavalla?

”Kyllä auttaa. Selkosanomista löydämme uusia sanoja ja keskustelemme niistä.”

”Lyhyitä artikkeleita on helppo lukea.”

”Luemme Selkosanomia ja opettaja antaa niitä koskevia kysymyksiä.”

”Kuuntelemme uutisia ja opettaja antaa kysymyksiä.”

”Selkosanomat helpottaa ajankohtaisten asioiden seuraamista. Ei ole aikaa lukea pitkiä tekstejä.”

Onko Selkosanomien kieli liian vaikeaa, sopivaa vai liian helppoa?

”Kieli on sopivaa. Emme ymmärrä kaikkea, mutta otamme selvää uusista sanoista.”

Pitäisikö Selkosanomissa olla enemmän tekstiä tai enemmän kuvia?

Osa kaipaa enemmän tekstiä ja enemmän kuvia.

”Esimerkiksi kolme kuvaa pilkkimisestä oli hyvä.”

Luetko mieluummin paperilehteä vai verkkolehteä? Miksi?

”Paperilehti on hyvä. Sitä voi pitää käsissä, ja se ei väsytä silmiä.”

”Paperilehti maksaa. Se on huono puoli.”

”Verkkolehteä on helppo viedä mukanaan.”

Kielitaidon tasojen kuvauksia:

A 1.3 -taso tarkoittaa luetun ymmärtämisessä:

”Pystyy lukemaan tuttuja ja joitakin tuntemattomia sanoja. Ymmärtää hyvin lyhyitä viestejä, joissa käsitellään arkielämää ja rutiinitapahtumia tai annetaan yksinkertaisia ohjeita.”

”Pystyy löytämään tarvitsemansa yksittäisen tiedon lyhyestä tekstistä (postikortit, säätiedotukset).”

”Lyhyenkin tekstipätkän lukeminen ja ymmärtäminen on hyvin hidasta.”

A2.1 -taso tarkoittaa luetun ymmärtämisessä:

”Ymmärtää yksinkertaisia ja kaikkein tavanomaisinta sanastoa sisältäviä tekstejä (yksityiskirjeitä, pikku-uutisia, arkisimpia käyttöohjeita).”

”Ymmärtää tekstin pääajatuksia ja joitakin yksityiskohtia parin kappaleen pituisesta tekstistä. Osaa paikantaa ja verrata yksittäisiä tietoja ja pystyy hyvin yksinkertaiseen päättelyyn kontekstin avulla.”

”Lyhyenkin tekstipätkän lukeminen ja ymmärtäminen on hidasta.”

A2.2 -tason luetun ymmärtämisen taito:

”Ymmärtää pääasiat ja joitakin yksityiskohtia muutaman kappaleen pituisista viesteistä jonkin verran vaativissa arkisissa yhteyksissä (mainokset, kirjeet, ruokalistat, aikataulut) sekä faktatekstejä (käyttöohjeet, pikku-uutiset).”

”Pystyy hankkimaan helposti ennakoitavaa uutta tietoa tutuista aiheista selkeästi jäsennellystä muutaman kappaleen pituisesta tekstistä. Osaa päätellä tuntemattomien sanojen merkityksiä niiden kieliasusta ja kontekstista.”

”Tarvitsee usein uudelleen lukemista ja apuvälineitä tekstikappaleen ymmärtämiseksi.”

B1.1 -tason luetun ymmärtämisen taito:

”Pystyy lukemaan monenlaisia, muutaman sivun pituisia tekstejä (taulukot, kalenterit, kurssiohjelmat, keittokirjat) tutuista aiheista ja seuraamaan tekstin pääajatuksia, avainsanoja ja tärkeitä yksityiskohtia myös valmistautumatta.”

”Pystyy seuraamaan tuttua aihetta käsittelevän parisivuisen tekstin pääajatuksia, avainsanoja ja tärkeitä yksityiskohtia.”

”Arkikokemuksesta poikkeavien aiheiden ja tekstin yksityiskohtien ymmärtäminen voi olla puutteellista.”

Lähde: Kielitaidon tasojen kuvausasteikko. Suomessa laadittu asteikoista, jotka sisältyvät Euroopan neuvoston toimesta kehitettyyn Kielten oppimisen, opettamisen ja arvioinnin yhteiseen eurooppalaiseen viitekehykseen. Opetushallitus. OPS/perusopetus

5. Tiivistelmä

Yksikään vastaaja ei ilmaissut tyytymättömyyttä. Tyytyväisyys Selkosanomiiin on kasvanut selvästi vuoteen 2002 verrattuna.

Vanhuksia kiinnostavaan sisältöön kannattaa panostaa. Eläkeikäiset ovat lehteen vähiten tyytyväisiä, vaikka eivät hekään kovin tyytymättömiä ole. Tätä puoltaa sekin, että lukijoiden ikäjakauma on hiljalleen vanhentunut ainakin 1990-luvulta lähtien.

Vastaajista yli puolet oli ohjaajia, opettajia tai selkokielen kehittäjiä. He jakautuvat kolmeen vastaajaryhmään. He ovat usein vastanneet paitsi omasta myös ryhmänsä puolesta, joten vastaajaryhmien rajat eivät ole jyrkkiä. 30 % vastaajista kertoo lukemisen syyksi, että tavallisten uutislehtien kieli on liian vaikeaa.

Ne, jotka lukevat yksin, lukevat myös laajimmin. Heistä puolet lukee melkein kaikki jutut. Ryhmissä luetaan valikoivammin.

Suomen kielen opiskelijat käyttävät selvästi eniten aikaa yhden Selkosanomien numeron lukemiseen – 80 % yli puoli tuntia ja 40 % yli tunnin.

Erityisesti monet maahanmuuttajaopiskelijat keskustelevat Selkosanomien jutuista keskenään, vaikka he lukevat lehteä yksinään. He myös kääntävät juttuja yhdessä äidinkielelleen ja opiskelevat siten uusia suomen kielen sanoja.

Yhtä Selkosanomien numeroa lukee keskimäärin 4,6 henkilöä. Vastaajien joukossa oli kymmenkunta tapausta, joissa lukijoita on yli 10 ja muutama, joissa lukijoita on yli 20.

Arkipäivän asioita, kotimaan uutisia ja viihdettä toivotaan eniten lisää. Poliitiikka ja talous ovat vähiten toivottuja aiheita. Ne, joille uutiskieli on vaikeaa, toivovat kotimaan uutisia ja viihdettä. Suomen kielen opiskelijat toivovat sekä kotimaan että ulkomaan uutisia, henkilöhaastatteluja ja arkipäivän asioita.

Lyhyet ja kuvalliset palstat ovat suosituimpia. Noin puolet vastaajista lukee aina viikon kuvan, pilakuvan ja sarjakuvan. Toisaalta keskiaukeaman laajat jutut luetaan myös säännöllisesti.

Pääkirjoitus kiinnostaa eniten suomen kielen opiskelijoita. Pilakuva on selkokielen kehittäjien suosikki.

10-20 % suomen kielen opiskelijoista ja niistä, joiden

Vastaajat ovat lähes yksimielisiä siitä, että Selkosanomien on ajankohtainen ja luotettava. Sen sijaan Selkosanomien ei ole aivan niin paljon viihdyttävä eikä opettavainen julkaisu.

Kaksi kolmesta vastaajasta on eri mieltä väitteestä ”en saa muualta tietoa asioista, joista Selkosanomien kertoo”. He siis seuraavat myös muita tiedotusvälineitä.

Odotusten mukaisesti nimenomaan suomen kielen opiskelijat ja he, joille uutiskieli on vaikeaa, kertovat oppivansa uusia asioita Selkosanomista.

Niistä, joille uutiskieli on vaikeaa, yli neljäsosa on samaa mieltä, että ”en saa muualta tietoa asioista, joista Selkosanomien kertoo”. Heille Selkosanomien on erityisen tärkeä tiedonlähde.

Kolme neljästä heidän joukossaan tuntee, ”että Selkosanomien on tehty juuri minulle”.

Lukijat pitävät Selkosanomien kieltä nyt aavistuksen verran helpompana kuin vuoden 2002 Selkouutisten lukijat silloisen lehden kieltä.

Vastaajat ovat pääosin tyytyväisiä Selkosanomien ulkoasuun. Ainoa poikkeama on toive, että kuvia voisi olla enemmän. Sekään toive ei ole kovin vahva.

Lyhyitä uutisia kaipaa lisää 37 % vastaajista, pitkiä juttuja vain 18 %. Selkokielen kehittäjät ja suomen kielen opiskelijat toivovat muita enemmän kuvasarjoja.

Internet-yhteys on 86 % vastaajista. 80 %:lla niistä, joille uutiskieli on vaikeaa, on internet-yhteys. Suomen kielen opiskelijoilla on samat suhdeluvut. Kaksi kolmesta vastaajasta lukee kuitenkin mieluummin painettua lehteä kuin verkkolehteä. Niistä, joille uutiskieli on vaikeaa, kolme neljästä lukee mieluummin paperilehteä.

Puolet vastaajista ei lue lainkaan verkkolehteä. Verkkolehden lukijoiden osuus (46 %) on selvästi kasvanut vuoteen 2002 verrattuna (14 %). Verkkolehteä kannattaa tehdä tutummaksi ja houkuttelevaksi, jotta 86 % osuus saavutetaan.

Reilusti yli puolet kaikista vastaajaryhmistä on Facebookissa tai katselee videoita Youtubessa. Facebookia kannattanee siis hyödyntää Selkosanomien markkinoinnissa ja videoita sisällöntuotannossa.